

Kangastus

JOULUKUU 2024 | Kangasalan kaupungin henkilöstölehti

Sivu 31

**Lukion Lätkä The Musical –musiikkikomedias-
sassa on mukana
yli 80 nuorta**

Sivu 6

**Pitkäjärven
talouden
tasapainotus jatkuu**

Sivu 14

**Kaupunki hyödyntää
droonia useissa
tehtävissä**

Kangasala

Kangasalan kaupungin
henkilöstölehti

ISSN 0780-3516

Joulukuu 2024

Julkaisija: Kangasalan kaupunki

Toimituksen osoite:

Kaupunginvirasto
PL 50, 36201 Kangasala
Puh. 03 5655 3000

Päätoimittaja: Annikka Lampo

Toimitusneuvosto:

Annikka Lampo, Kati Marttila, Tarja Ylisirniö,
Eija Tetri-Lähde, Annamari Nikara-Nummi,
Leena Rajamäki, Linda Rapo

Taitto: Uhma Oy

Kansikuva: Iiro Pekonen

Sisältö

Sivu 4

Pääkirjoitus

Sivu 6

Kangasalan talousarvio 2025: pitkäjänteinen
talouden tasapainotus jatkuu

Sivu 8

Hyvinvointijohtaminen osana
esihenkilötyötä

Sivu 10

Toimintaa ohjaavat eettiset toimintaperiaatteet
tuovat mukanaan yhteisiä pohdintoja

Sivu 12

Kangasalan veden yhtiöittäminen

Sivu 12

Terveisiä henkilöstöpalveluista

Sivu 14

Kaupunki hyödyntää droonia useissa tehtävissä

Sivu 16

Työterveystoimijana jatkaa Pihlajalinna

Sivu 17

Terveisiä Pihlajalinnasta – työterveystiimi esittäytyy

Sivu 18

Uusia kasvoja

Sivu 21

Digikehittämistä palkittiin työyhteisöpalkkioin

Sivu 21

Vuoden 2024 tyhyttäjä on kiinteistönhoitaja Seppo
Susi

Sivu 22

Työtapaturmia ja taktista hengitystä

Sivu 23

Kukkutimurusia

Sivu 24

Henkilökuntaneuvoston kuulumisia

Sivu 25

Tapahtumat

Sivu 28

Tekojen torilla tehdään maailman paras kunta- ja
hyvinvointialue työ näkyväksi

Sivu 29

Lamminrahkan koulukeskus kilpaili Arkkitehtuurin
Finlandia - palkinnosta

Sivu 30

Mukavaa yhdessäoloa ja lomailua Roninkärjessä

Sivu 31

Lätkä The Musical –musiikkikomediasa on mukana
yli 80 nuorta

Sivu 33

Miltä kuulostaisi lukupiknik tai kirjapuffetti?
Lasten ja nuorten lukemiseen panostetaan
Kangasalla monipuolisesti

Sivu 34

Arkiston aarteita, osa 6

Sivu 36

Kangasalan sosiaali- ja terveyspalveluiden historiikki
valmistunut

Sivu 38

Kuinka M365 Copilot muuttaa työskentelytapamme

Sivu 40

Tervetuloa Kangasalan Joulukylään!

Pääkirjoitus

Merkittäviä asioita tapahtuu

Minusta tuntuu, että monet mannerlaatat ovat liikkeessä niin maailmassa, Suomessa kun Kangasallakin. Isoja asioita tapahtuu niin hyvässä kuin huonossakin. Informaatiotulva tuo eteen monenlaisia uutisia, viestejä ja hiljaisia signaaleja, joiden perusteella arvot, asenteet ja varsinainen toiminta ja tekeminen ovat muutoksessa. Tämän kaiken keskellä kaipaen pientä ajattelutaukoa, pysähdystä ja vakaata maaperää.

Kaupungin työntekijöinä yhtenä meidän vakaana maaperänä on positiivisen veto-, pito- ja lumovoiman Kangasala. Kuinka onnekkaita olemmekaan, kun saamme tehdä työtä ja palvella mittausten perusteella maailman onnellisimman maan vetovoimaisimmalla kaupunkiseudulla. Joka päivä sitä ei ajattele, mutta niin se vain on!

Huhtikuussa 2025 järjestetään kuntavaalit ja demokratia puhuu. Vaalipäivä on aina juhlapäivä! Valtuustokausien vaihtuessa on aika keskittyä uuden kaupunkistrategian valmisteluun 1.6.2025 aloittavan valtuuston päätettäväksi. Kangasalla strategiatyötä on perinteisesti tehty laajasti osallistaen niin henkilöstöä, kuntalaisia, kun luottamushenkilöitäkin. Niin tälläkin kertaa. Toivottavasti vastasit verkkokyselyyn tärkeistä teemoista ja arvoista tai osallistut ensi keväänä johonkin erilaisista valmisteluvaiheista. Vedämme valmistelutyötä yhdessä kehitysjohtaja Juuso Heinisuen kanssa, joten meihin voit olla yhteydessä valmistelun tiimoilta.

Kangasalan poliittisen päätöksenteon vahva piirre on, että tämä on strategisesti johdettu kaupunki. Valtuusto päättää tavoitteista tuleville vuosille ja ne kirjataan kullekin vuodelle eri toimielimien tavoitteiksi ja toimenpiteiksi. Puhutaankin lyömättömästä strategian toteutumisen mekanismeista. Aikaansaannoksia arvioidaan sitten osavuosiraporteissa ja tilinpäätöksissä. Kuluneen neljän vuoden päätöksistä ja tilinpäätöstiedoista koottu raportti siitä, kuinka valtuuston tämän kauden alussa hyväksymä strategia on toteutunut, vahvistaa lyömättömän toteutumisen mekanismien todeksi.

Näin ollen on erityisen tärkeää, mitä asioita uuden valtuuston hyväksyttäväksi tulevassa strategiassa tavoitellaan. Mihin suuntaan meidän Kangasalaa ollaan kehittämässä ja mitkä ovat niitä valintoja, joita tehdään vetovoimaisen, pitovoimaisen ja lumovoimaisen tulevaisuuden takaamiseksi. Kaikkea tätä täytyy peilata muuttuvaan toimintaympäristöön ja erilaisiin mannerlaattojen liikkeisiin.

Uuden valtuustokauden alkuun kuuluu tietysti myös uusien luottamushenkilöiden laaja perehdyttäminen kaupunkikonsernin toimintaan ja palveluihin. Kenelle meistä vaan

voi tulla hetki, jossa vaikkapa kuntavaaliehdokas tai vaalien jälkeen uusi luottamushenkilö kysyy työtehtäväsi sisällöstä tai tavoitteista. Pysähdytään hetkeksi miettimään mitä kaikkea hyvää tehtävässä on ja miten oma työ, oma yksikkö tai tiimi edistää Kangasalan kaupunkia menestymään ja voimaan hyvin jatkossakin ja mikä on oma ruutu Kangasalan kaupunkistrategian toteuttamisessa.

Iloista joulunodotusta!

Jonna Sillman-Sola, hallintojohtaja

**Iloista
joulunodotusta!**

Kangasala

Kangasalan talousarvio 2025: pitkäjänteinen talouden tasapainotus jatkuu

Teksti ja kuva: Annikka Lampo, viestintäpäällikkö

Kangasalan nopea kasvu on positiivinen asia, joka lisää kaupungin elinvoimaa. Maan sisäisessä muuttovoitossa Kangasala on sijalla kuusi, ja uusia asuntoja on valmistunut vuodessa jo lähes viisisataa. Lapset keinuvat Lamminrahkassa. Kuva: Rami Valonen.

Kangasalan kaupunki reagoi nopeasti, kun kuntien rahoituspohjan heikkeneminen vuonna 2023 havaittiin. Monipuoliset toimenpiteet käynnistettiin heti ja niiden toteuttamisessa ollaan jo hyvässä matkassa. Talouden tasapainottaminen on useita vuosia kestävä projekti, jossa Kangasalan kaupunki etenee harkitusti, varmistaen etteivät toimenpiteet ole liian nopeita tai syviä.

Kuntaliiton syksyn 2024 talousbarometrin mukaan kuntien talouden tila on heikentynyt merkittävästi. Talouden suhdanteet vaimentavat verotulojen kehitystä, kuntien tuloihin kohdistuu ensi vuonna useita leikkauksia valtion sopeutustoimina, kuntien tehtävät laajenevat ja kustannusten nousu siirtyy kuntien kustannuspohjaan viiveellä. Myös investointitarpeet ovat pysyneet kunnissa korkealla.

– Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman tekeminen on ollut jatkumoa vuonna 2023 aloitetulle talouden tasapainotuskokonaisuudelle. Kangasalan kaupunki toteuttaa parhaillaan usean vuoden pituista talous- ja tuottavuusohjelmaa, jonka tavoitteena on saattaa kaupungin tulot ja menot pysyvästi tasapainoon, kertoo kaupunginjohtaja **Oskari Auvinen**.

Kangasalan talousarvioesitys vuodelle 2025 on varsinaisen toiminnan osalta alijäämäinen ja kaupungin talous ei ole tasapainossa tulojen ja menojen epäsuhtana vuoksi. Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisestä syntyvän kertaluonteisen myyntivoiton arvioidaan olevan noin 28,7 milj. euroa ja tämän ansiosta vuoden kirjanpidollinen tilikauden tulos on 25,5 milj. euroa. Ilman kertaluonteista

myyntivoittoa tilikauden tulos olisi -3,2 miljoonaa euroa negatiivinen ja alijäämä investointivarausten purkamisen jälkeen olisi -2,7 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuosien tilikaudet ovat muodostumassa alijäämäisiksi, mutta talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteiden ansiosta suunnitelmakauden lopulla lähestytään tasapainotilaa, jossa vuosikate kattaa käyttöomaisuuden poistot.

– Kaupungin talouden voidaan arvioida olevan riittävästi tasapainossa, kun ylijäämä on vuositasolla noin 5–7 miljoonaa euroa. Silloin osa kaupungin investoinneista voidaan rahoittaa tulorahoituksella eikä kaupungin asukaskohtainen lainamäärä ja siitä johtuva korkoriski kasva liian suureksi, sanoo talousjohtaja **Petri Lätti**.

Vuoden 2025 talousarvion ulkoiset toimintatuotot ovat 11,7 miljoonaa euroa, mikä on noin 10 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa 2024. Muutos johtuu pääosin Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisestä. Ulkoiset toimintakulut ovat 117,6 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut ovat 63,7 milj. euroa ja palvelujen ostot noin 34,5 milj. euroa. Palvelujen ostoissa suurin muutos on TE-uudistus, jossa työllisyyspalvelujen kokonaisuus hankitaan jatkossa ostopalveluna Tampereen seudun työllisyysalueelta.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on käynnissä lakimuutokset, joiden myötä oppimisen tuen järjestelmä uudistuu sekä esi- ja perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa. Esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta koskevien muutosten on tarkoitus astua voimaan 1.8.2025. Esityksessä säädettäisiin esimerkiksi perusopetuksen opetusryhmien mitoitusperus-

teisesta muodostamisesta. Samoin opetuksen järjestäjän olisi varattava tiettyyn kertoimeen ja koulukohtaiseen oppilasmäärään perustuen riittävästi resurssia eri tukimuotojen järjestämiseksi. Lakimuutos tulee lisäämään kuntien opetuksen järjestämiseen liittyviä kustannuksia ja ne tarkentuvat vuoden 2025 kuluessa.

Kangasalan tuloveroprosentti vuonna 2024 on 9,40 %. Talousarvio 2025 on laadittu 9,40 % kunnallisveroprosentilla. Verotulot ovat yhteensä 94 miljoonaa euroa. Verotuloista 80,3 milj. euroa kertyy kunnan tuloverosta, 9,8 milj. euroa kiinteistöverosta sekä 3,9 milj. euroa yhteisöverosta. Valtionosuudet ovat 20,1 miljoonaa euroa.

– Tämän tiukkenevan taloustilanteen ohessa kaupungissamme tapahtuu valtavasti kaikkea hyvää.

– Tämän tiukkenevan taloustilanteen ohessa kaupungissamme tapahtuu valtavasti kaikkea hyvää. Kaupungin nopea kasvu on positiivinen asia – parhaillaan olemme valtakunnan sisäisessä muuttovoitossa sijalla kuusi, ja se tuo tullessaan lisää veroeuroja, valtionosuuksia, uusia ideoita ja monet myönteiset, välilliset vaikutukset. Kasvavan kaupungin tuottavuuden ja tehokkuuden kehittäminen on myös monin tavoin helpompaa kuin vähenevän väestökierteen kuntien tilanteessa, Auvinen toteaa.

Valtuusto hyväksyi talousarvioesityksen kokouksessaan 11.11.

Talouden tasapainottamisen osatekijöitä

Kasvavan Kangasalan talouden tasapainon kulmakivet ovat pysyvien menojen kasvun hillitseminen sekä verotulojen kasvun tukeminen

Talous- ja tuottavuusohjelma

- Pysyvät vaikutukset koko organisaation käyttötalouteen
- Tulojen lisääminen
- Menojen vähentäminen

Tulopohjan pysyvä vahvistaminen

- Kangasalan imagon vahvistaminen
- Väestönkasvu ja uuden veronmaksajat
- Uudet yritykset ja työpaikat
- Kunnallisveroprosentin korotus vuodesta 2024 alkaen
- Kangasalan veroprosentti on 9,4

Vesi -liikelaitoksen yhtiöittäminen

- Suorat vaikutukset talouteen ovat kirjanpidollisia
- Kertaluonteinen myyntivoitto
- Investointivaraukset ylijäämäisestä tuloksesta
- Investointivarausten purkaminen tasoittaa investointien "ruuhkavuosien" poistojen negatiivista tulosvaikutusta

Poistosuunnitelman muutos

- Kirjanpidollinen toimenpide
- Tasoittaa investointien "ruuhkavuosien" poistojen negatiivista tulosvaikutusta

Investointikatto

- Pienentää lainanottoa tarvetta
- Pienentää tulosvaikutteisia rahoituskuluja erityisesti nyt korkean korkotason tilanteessa

Hyvinvointijohtaminen osana esihenkilötyötä

Teksti: Marjut Markkinen, hyvinvointikoordinaattori

Hyvinvointijohtaminen, mitä se on? Nyt ei puhuta työhyvinvoinnin johtamisesta, vaan kunnissa tehtävän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisesta. Hyvinvointijohtamisella tarkoitetaan kunnan strategista johtamista ja valittujen strategioiden toimeenpanoa väestön hyvinvoinnin ja alueen kestävän kehityksen näkökulmista. Kyse ei ole yksittäisen johtajan tai toimialan asiantuntijaperusteisesta tekemisestä. Sen sijaan erittäin tärkeä perusta hyvinvointijohtamisessa on yhteistyö kunnan eri toimialojen kesken sekä kumppanuudet kolmannen sektorin toimijoiden, yksityisen sektorin organisaatioiden sekä muiden sidosryhmien kanssa. Hyvinvointijohtaminen on niitä toimintatapoja, rakenteita ja prosessien kehittämistä, joilla edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointitehtävä on kaikkien hallinnonalojen vastuulla.

Vaikutamme ihmisten arkeen

Kuntalaki (§ 1) velvoittaa kuntia edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestämään asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön näkökulmasta kestävällä tavalla. Se kunta, jota laki velvoittaa, olemme me kaikki. Kun me edistämme elinvoimaa, me edistämme myös hyvinvointia ja toisin päin.

Näin ollen hyvinvointijohtaminen on keskeinen osa kuntien toimintaa, ja sen vaikutukset näkyvät suoraan meidän jokaisen arjessa. Kuntien esihenkilöillä ja työntekijöillä on merkittävä rooli tässä prosessissa, sillä heidän työpanoksensa on avainasemassa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Esihenkilöillä on vastuu johtaa kaupungin yhteisten hyvinvointitavoitteiden toteutumista. Hyvinvointitavoitteet näkyvät meillä Kangasalla niin kaupunkistrategiassa, hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteissa kuin jokaisen toimialan omissa tavoitteissa. Tämä edellyttää jatkuvaa seurantaa ja arviointia. On tärkeää, että resurssit kohdennetaan järkevästi, jotta kaikki kuntalaiset voivat hyötyä palveluista. Erityisesti on hyvä kiinnittää huomiota kaikista haavoittuvimmassa asemassa oleviin väestöryhmiin, koska hyvinvointityön yksi perusajatus on kaventaa väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.

Hyvinvointijohtaminen on tiedolla johtamista ja osallistamista

Hyvinvointijohtaminen on myös tiedolla johtamista. Se perustuu ajantasaiseen ja luotettavaan tietoon, joka auttaa tekemään perusteltuja päätöksiä ja kohdentamaan resursseja. Hyvinvointijohtaminen tuo kaupunkisuunnit-

teluun ja hallintoon hyvinvoinnin haasteet tasavertaisesti taloushaasteiden rinnalle. Hyvinvointitietoa tuleekin pitää yhtä tärkeänä kuin taloudellista informaatiota. Hyvinvointitieto auttaa meitä suuntaamaan voimavarojamme sinne, missä niitä eniten tarvitaan. Tärkeää on huomioida myös kuntalaisnäkökulma. Voimme kartuttaa asiakasymmärrystämme kuulemalla kuntalaisten tarpeita ja osallistamalla heitä toiminnan suunnitteluun. Kannattaakin muistaa hyödyntää toiminnan suunnittelussa kaupungin lakisääteisiä vaikuttamistoimielimiä; nuorisovaltuustoa, vammaisneuvostoa ja vanhusneuvostoa. Vaikuttamistoimielimet ovat edustamansa väestöryhmän vaikuttamis- ja kuulemiskanavia. Lain mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa kunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kyseisen väestöryhmän ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta.

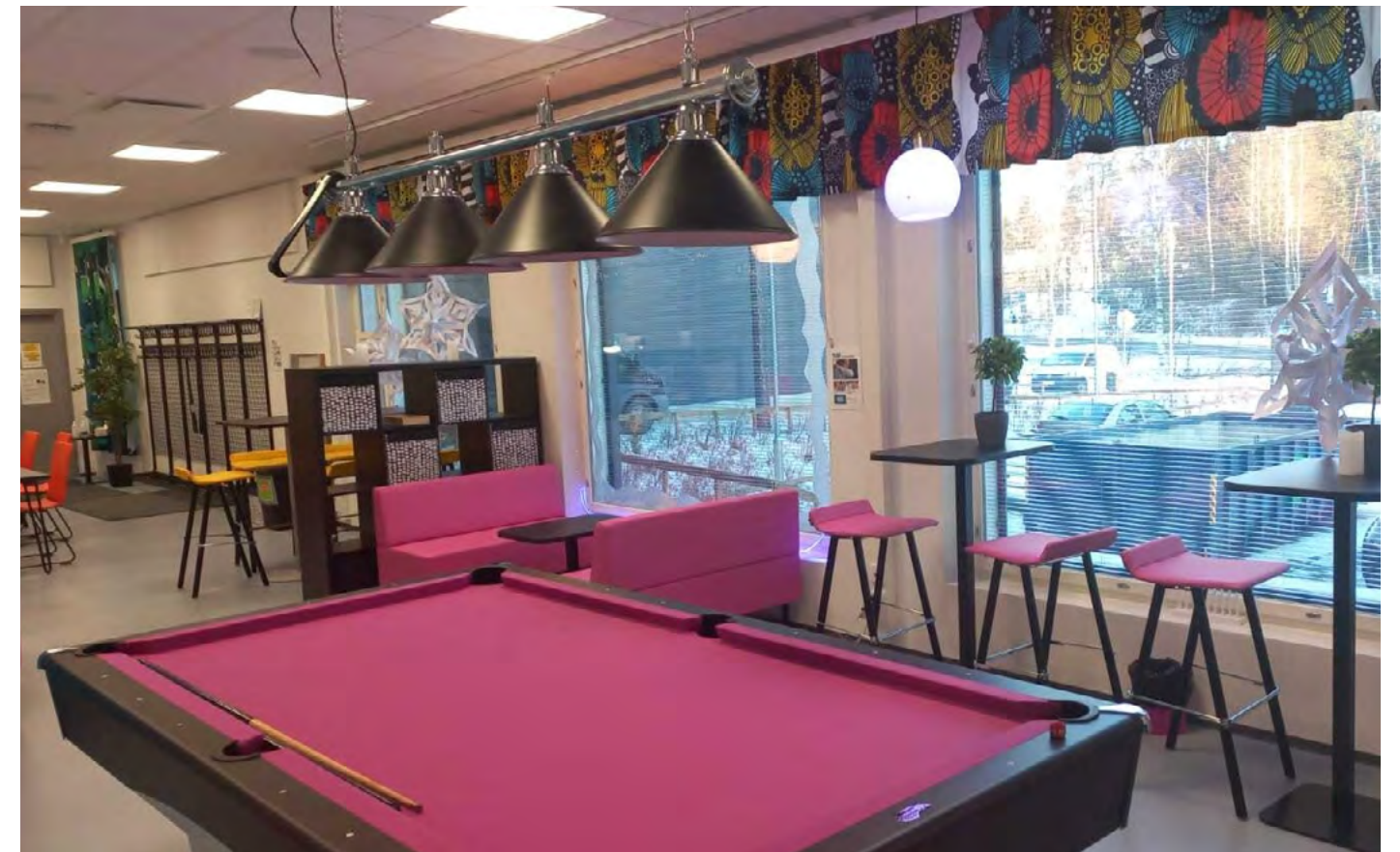
Katse tulevaan

Hyvinvointijohtamista haastavat monet asiat, kuten talous, väestöryhmien välisten hyvinvointierojen kasvu, ongelmien kasaantuminen tietyille väestöryhmille ja väestön ikääntyminen. Joskus haaste voi olla sekin, että kuntalaisilla ei ole riittävästi tietoa tarjolla olevista palveluista tai siitä, miten he voivat itse edistää omaa hyvinvointiaan. Tärkeää onkin viestiä näistä teemoista kuntalaisille monikanavaisesti ja säännöllisesti. Monet haasteet ratkeavat myös

yhä vahvemalla poikkihallinnollisella yhteistyöllä niin kaupungin sisällä kuin hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa.

Viime aikoina hyvinvointijohtamisen merkitys on korostunut entisestään, kun kuntien rooli hyvinvoinnin edistäjänä on alettu nähdä yhä merkittävämpänä.

Viime aikoina hyvinvointijohtamisen merkitys on korostunut entisestään, kun kuntien rooli hyvinvoinnin edistäjänä on alettu nähdä yhä merkittävämpänä. Hyvinvoinnin edistämisen tulevaisuus kunnissa vaatii jatkuvaa sopeutumista muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin. Nykyhetkessä ja tulevaisuudessa hyvinvoinnin edistämisessä on huomioitava digitalisaation hyödyntäminen, verkostomainen yhteistyö, ennaltaehkäisy, kuntalaisten osallisuus ja kestävä kehitys. Nykyään myös turvallisuuden teemat, etenkin arkiympäristön turvallisuus, yhdistetään luontevaksi osaksi hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kokonaisuutta. Nämä teemat mielessä on hyvä jatkaa pitkäjänteistä panostamista asukkaidemme hyvinvointiin.

Ruutanan monitoimitalolla oleva Ruutis-nuorisotila.

Toimintaa ohjaavat eettiset toimintaperiaatteet tuovat mukanaan yhteisiä pohdintoja

Teksti: Eija Tetri-Lähde, henkilöstöjohtaja ja Marja Vanhala, lakimies

Lokakuun koulutuksessa käytiin antoisaa keskustelua eettisten periaatteiden soveltamisesta.

Valtuusto on hyväksynyt Kangasalan kaupunkikonsernin eettiset periaatteet. Strategisessa johdossa valmisteltuja periaatteita on valmisteluvaiheessa käsitelty mm. johtoryhmässä ja henkilöstön edustajien kanssa. Ne on käsitelty myös yhteistoimintamenettelyssä yt-ryhmässä.

Kuntien eettisen toiminnan perusta määritellään lainsäädännössä. Lainsäädännön lisäksi toimintaa ohjaavat mm. arvot ja hyvän hallinnon periaatteet. Hyvään hallin-

toon kuuluu, että kansalaiset voivat luottaa kaupungin toiminnan riippumattomuuteen ja avoimuuteen. Useissa kunnissa on käytössä lainsäädäntöä täydentävät eettiset ohjeet, nyt myös Kangasalla.

Eettisillä periaatteilla pyritään edistämään kaupungin toiminnan avoimuutta, turvallisuutta, luotettavuutta sekä oikeudenmukaisuutta. Periaatteet koskevat kaupungin johtoa, viranhaltijoita, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Ne

on tarkoitus saattaa koskemaan myös konserniyhtiöitä ja niiden henkilöstöä.

Periaatteet pohjautuvat kaupungin arvoihin ja käsittelevät asiallista, toisia kunnioittavaa käyttäytymistä ja hyvää hallintoa koskevia periaatteita. Eettisiä periaatteita tuodaan esiin erilaisten teemojen kautta, kuten eturistiriidat, korruption vastaisuus, vieraanvaraisuus, tilaisuudet, edut ja lahjat, matkat ja kaupungin omaisuutta koskevat periaatteet sekä maalittaminen.

– Eettinen toiminta tulee jatkuvasti arvioitavaksi ajassa, eikä se aina ole helppoa. Toiminta, joka on mahdollisesti aiemmin ollut sallittua, ei välttämättä ole sitä tällä hetkellä. Toisaalta mikä nyt voi olla sallittua ei kenties ole hyväksyttävää tulevaisuudessa. Miltä toiminta näyttää ulkopuolisten silmissä on myös otettava huomioon toiminnan eettisyyttä arvioitaessa, viestii lakimies **Marja Vanhala**.

– Meidän jokaisen on hyvä miettiä omia toimintaperiaatteita. Työpaikoilla aiheesta käytävä yhteinen keskustelu on tärkeää. Se tekee periaatteista elävät, toteaa henkilöstöjohtaja **Eija Tetri-Lähde**.

Esihenkilöt eettisiä periaatteita pohtimassa

Kaupungin esihenkilöille järjestettiin koulutusta eettisistä periaatteista lokakuun lopussa osana Onnistumme yhdessä – kaupunkistrategian toteutusta tukevaa koulutuskokonaisuutta. Tilaisuuteen osallistui myös konserniyhtiöiden toimitusjohtajia sekä henkilöstön edustajia.

Koulutuksessa eettiseen toimintaan syvällisesti perehtynyt kestävä työelämän asiantuntija Niina Ratsula alusti eettisten periaatteiden tarkoituksesta ja lakimies Marja Vanhala esitteli Kangasalan kaupunkikonsernin eettisiä periaatteita. Lopuksi osallistujat pääsivät yhdessä työskennellen pohtimaan erilaisten tapausesimerkkien kautta eettisten periaatteiden soveltamista käytännön tilanteisiin.

Eettisiä periaatteita tullaan käsittelemään työpaikoilla alkuvuoden aikana. Työpaikkakeskustelujen tueksi valmistellaan video ja diamateriaalia. Eettisiä periaatteita koskeva osio sisällytetään myös uuden henkilöstön perehdyttämiskoulutukseen.

Jokainen voi osaltaan vaikuttaa siihen, että miten eettiset periaatteet näkyvät osana toimintaamme.

Jokainen voi osaltaan vaikuttaa siihen, että miten eettiset periaatteet näkyvät osana toimintaamme.

– Onnistumme yhdessä, tässäkin!

Sisällysluettelo

1 Johdon saatteet.....	2
2 Eettiset toimintaperiaatteet Kangasalla.....	3
2.1 Arvot.....	3
2.2 Toimimme avoimesti ja osallistaen.....	3
3 Käytödyimme asiallisesti ja toisia kunnioittavasti.....	4
3.1 Yleiset periaatteet.....	4
3.2 Kokoukset ja kaupungin järjestämät tilaisuudet.....	5
3.3 Maalittaminen, painostaminen ja uhkaaminen.....	6
4 Noudatamme hyvän hallinnon periaatteita.....	6
5 Emme hyväksy korruptiota.....	7
5.1 Vieraanvaraisuus.....	7
5.2 Lahjojen ja etujen vastaanottaminen.....	8
5.3 Matkat.....	8
5.4 Kaupungin omaisuus.....	9
6 Eettisten periaatteiden toteutumisen seuranta ja poikkeamiin puuttuminen.....	9
7 Ilmoituskanava vakavista väärinkäytöksistä.....	10
8 Lisää aiheesta.....	10

Eettisten ohjeiden sisältö. Eettiset periaatteet toimivat ohjenuorana monenlaisiin tilanteisiin.

Niina Ratsula alusti esihenkilökoulutuksessa oikein toimimisen kulttuurista ja eettisistä periaatteista.

Kangasalan veden yhtiöittäminen

Teksti: Jonna Sillman-Sola, hallintojohtaja

Kangasalan Vesi -liikelaitoksen organisoimistapa muuttuu ja valtuusto on päättänyt toiminnan yhtiöittämisestä 10.6.2024 § 46. Liki 30 miljoonan euron liiketoimintakauppa tapahtuu vuoden vaihteessa. Kangasalan Vesi Oy tulee tiiviiksi osaksi konserniperhettä muiden tytäryhtiöiden joukkoon kuten esimerkiksi Business Kangasala Oy, Kangasalan Uimahalli Oy tai Kangasala-talo Oy. Henkilöstö siirtyy yhtiön palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä ja jatkaa tutuissa varikon toimitiloissa. Sähköiset yhteystiedot muuttuvat, mistä tiedotetaan erikseen.

Veden henkilöstö.
Ylärivissä vasemmalta: Haapaniemi Tuomas, Tamminen Marko, Annala Mauno, Virola Timo, Alaräisänen Tommi, Aalto Kalle, Pfäffli Karl, Virkajärvi Sami, Jesse Järvinen, Raivio Altti, Heikkinen Jyrki, Nokkonen Matias Lindberg Juha ja Nurmi Sampo.
Eturivissä vasemmalta: Hursti Kati Hämäläinen Tiina, Kosonen Päivi, Kytövaara Antti, Starck-Jamali Satu, Hurme Pirkko ja Tuomola Niko.
Kuvasta puuttuu: Kalliokoski Antti ja Sirén Erkki

Terveisiä henkilöstöpalveluista

Teksti: Kati Marttila, henkilöstösuunnittelija

Työhyvinvointikyselyn tulokset

Syksyn työhyvinvointikysely toteutettiin elo-syyskuun vaihteessa. Kyselyyn tuli 819 vastausta ja vastausprosentti nousi 67,2 %:iin. Kyselyn tulokset koko kaupungin osalta olivat jälleen kerran hyvällä tasolla. Työhyvinvointia mittaava työhyvinvointi-indeksi oli 4,2 (asteikko 1-5, kevään kyselyssä 4,1). Suositteluindeksi, eli suositteleeko vastaaja työpaikkaansa tuttavalleen, oli 4,0 (syksyn 2023 kyselyssä 3,9).

Syksyn kyselyssä hyvinvointi-indeksiin liittyvien kysymysten ohella teemana oli työn sujuminen työyksiköissä. Valtaosa vastaajista kokee, että omassa työyksikössä on luottamuksen ilmapiiri, työt sujuvat hyvin ja että yksikön

tavoitteet, tehtävät ja toimintatavat ovat kaikille selvät. Yli 200 avovastauksessa keuhuttiin oman työyksikön ilmapiiriä ja yhteishenkeä, apua annetaan ja saadaan tarvittaessa. Myös työkaverit, yhteistyö sekä esihenkilötyö ansaitsivat kehuja.

Avovastauksissa vastaajat saivat myös nostaa esiin asioita, joiden avulla työyksikön toimivuutta voitaisiin edistää. Tärkeimpinä edistämisen keinoina nähtiin työnkuvien ja vastuiden selkeyttäminen sekä yhteisten pelisääntöjen noudattaminen. Keskustelukulttuurin parantaminen ja avoimuuden lisääminen tunnustetaan tärkeiksi tekijöiksi hyvän ilmapiirin luomisessa. Kiireettömyyden tunteen vahvis-

taminen koetaan myös tärkeäksi.

Kyselyn tulosten perusteella koko kaupungin tasolla kehittämiskohteeksi nousee uusien henkilöiden perehdyttäminen sekä kehityskeskustelujen pitäminen. Perehdyttämisen kehittäminen onkin jo alkanut uuden sähköisen oppimisalustan hankkimisen myötä. Loppuvuoden aikana uusien henkilöiden perehdytyskoulutus siirtyy oppimisalustalle, Klaoppiin, jossa uudet työntekijät voivat omaan tahtiin tutustua kaupungin strategiaan, toimintatapoihin, henkilöstökäytäntöihin ym. yleisiin käytäntöihin. Tämän yleisen perehdytyksen lisäksi työpaikkojen omat perehdytyskäytännöt on hyvä vielä tarkistaa.

Työhyvinvointikyselyn tulokset käsitellään työyksiköissä vuoden loppuun mennessä. Yhteisessä keskustelussa tunnistetut kehityskohteet ja toimenpiteet kirjataan työpaikkapalaverin muistioon, jotta niiden toteutumista voidaan myöhemmin seurata. Työpaikoilla käytävä keskustelu on erittäin tärkeää työhyvinvoinnin kehittämisen ja ylläpidon kannalta. Kyselyn tuloksia hyödynnetään myös kaupungin yleisessä kehittämistyössä.

Kyselyyn vastanneilla oli halutessaan mahdollisuus osallistua 10 Kangasala-talon lahjakortin arvontaan. Arvonnan suoritti Webropol. Lahjakortit on toimitettu sisäisellä postilla arvonnän voittajille.

Hyvän mielen merkki myönnettiin jo kolmannen kerran

MIELI Suomen Mielenterveys ry myönsi Kangasalan kaupungille työnantajana Hyvän mielen työpaikka -merkin käyttöoikeuden tunnustuksena sitoutumisesta mielenterveyden edistämiseen. Merkki myönnettiin jo kolmatta kertaa peräkkäin.

Merkin perusteluissa todetaan pitkäjänteinen ja määrätietoinen työ henkilöstön jaksamisen tukemiseksi ja mielenterveysasioiden esillä pitämisestä. Mielenterveysteema on huomioitu työkykyjohtamisen toimintamallien lisäksi muun muassa työterveyshuoltopalvelujen kilpailuttamisessa ja työsuojelutyössä.

Mielenterveysasioita on viime vuosina pidetty esillä mm. Hyvinvoiva ja aktiivinen Kangasala -hankkeen tietoisuuksissa. Tietoisuuden aiheina on ollut mm. psykologinen palautuminen ja työn imu ja viimeisempänä toteutuksena on kuluvana syksynä järjestetty 3-osainen aivojen hyvinvointia tukeva Aivot vireeseen -valmennus. Kaikki Hyvinvoiva ja aktiivinen Kangasala -työhyvinvointihankkeen tietoisuudet on edelleen katsottavissa Klanetista kohdasta **henkilöstö/työhyvinvointi/Hyvinvoiva ja aktiivinen Kangasala**.

Mielenterveysasioiden yleisen tietoisuuden levittämisen lisäksi työterveyshuollon kanssa tehdään yhdessä työtä mielenterveyden tukemiseksi. Työterveyshuollosta ostetaan lyhytterapiapalveluita, josta työntekijät ovat saaneet konkreettisia työkaluja omaan arkeen. Lisäksi käytössä on matalan kynnyksen Mielen huoli- palvelu, johon kuka ta-

Hyvän mielen työpaikka-merkki.

hansa voi olla yhteydessä esim. jaksamisen ongelmissa tai työ- tai yksityiselämän huolissa. Mielen huoli -palvelussa pääsee purkamaan mieltä kuormittavia asioita/tilanteita ja opettelemaan keinoja käsittelemään hankalia tilanteita tai oireita psykiatrisen sairaanhoitajan kanssa.

Työ mielenterveyttä tukevien asioiden edistämiseksi jatkuu edelleen. Uuden merkkipäivän tavoitteiksi on nostettu mielenterveysasioiden esillä pitäminen mm. tietoisuuden sekä osana esihenkilökoulutuksia. Lisäksi jatketaan hyvää yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.

Työhöntulotarkastusohje on päivitetty

Työhöntulotarkastusohje on päivitetty lokakuussa. Lakisääteiset alku-/työhöntulotarkastukset suoritetaan vakiin virkasuhteeseen rekrytoitaville viranhaltijoille sekä altisteista työtä tekeville henkilöille. Tarkastukset tehdään ennen viranhoidon määräyksen antamista tai työsuhteen allekirjoittamista. Esihenkilö ilmoittaa terveystarkastustarpeesta oman alueen työterveyshoitajalle.

Teknisen keskuksen fyysistä työtä tekevä henkilöstö, ateria- ja siivouspalvelun henkilöstö sekä Kangasalan Vesi -liikelaitoksen henkilöstö ohjataan työfysioterapeutin tarkastukseen työsuhteen allettua.

Altisteista työtä tekeville tehdään alkutarkastuksen lisäksi myös määräaikaistarkastuksia. Altiste ja terveystarkastustarve sekä määräaikaistarkastuksen väli määritellään työterveyshuollon työpaikalle tekemässä työpaikkaselvityksessä. Altisteisia töitä ovat esim. tehtävät, joissa on melua, puupölyä, käsitärinä, kemikaalialtistusta, yötyötä ja väkivallan uhkaa. Ks. tarkemmin palvelualueittain määritellyt altisteet työhöntulotarkastusohjeesta, joka löytyy Klanetista kohdasta **henkilöstö/työterveyshuolto/työhöntulotarkastukset**.

Kaupunki hyödyntää droonia useissa tehtävissä

Teksti: Simo Veijalainen, maanmittausinsinööri

Jari Mäki testaa droonia ohjelmistopäivityksen jälkeen.

Kangasalan kaupunki on hyödyntänyt droonia jo vuodesta 2017. Aluksi droonia hyödynnettiin tonttimainontaan ja erilaisten käsiteltävien kohteiden tilannekuvien taltiointiin. Melko nopeasti kuitenkin droonia ryhdyttiin hyödyntämään myös karttojen ja 3D-kaupunkimallin päivittämiseen. Kaupungilla on kaksi droonia. Toinen drooni on tarkoitettu viistokuvien ja videoiden kuvaamiseen ja toinen kartta-aineistojen päivittämistä varten.

Toinen drooni on tarkoitettu viistokuvien ja videoiden kuvaamiseen ja toinen kartta-aineistojen päivittämistä varten.

Viistokuvia ja videoita kuvataan DJI Mavic 3 -droonilla ja karttoja päivitetään DJI Phantom 4 RTK -droonilla.

Kaupungin droonitoiminnan operaattorina toimii maanmittausinsinööri Simo Veijalainen ja droonin lentäjä ja lopputuotteiden tuottajana kartoittaja Jari Mäki. Kaupungin droonitoimintaa on kehitetty muiden töiden ohessa teknisen keskuksen paikkatietoyksikössä. Kangasalan kaupunki on tältä osin toiminut edelläkävijänä ja olemme jakaneet tietämystämme ja kokemuksia myös muille

kunnille useilla eri paikkatietoalan koulutuspäivillä. Droonilla tehtyjä aineistoja on hyödynnetty jo useissa kaupungin yksiköissä.

Laki vaatii drooniammattilaisilta koulutuksia ja erilaisia lupia. Traficom:iin rekisteröity operaattori vastaa droonin käyttämisestä. Droonin lentäjäillä täytyy olla soveltuvat koulutukset ja niistä saadut sertifikaatit. Kaupungin droonien lentäjäillä on A1-, A2- ja A3-sertifikaatit. Tämä oikeuttaa lentättämään droonia kaupungin tehtävissä kaupunkialueella. Droonia ei saa lentättää ihmisjoukkojen päällä. Suurin sallittu lentätyskorkeus on 120 metriä, mutta Kangasalla on Tampere-Pirkkalan lentoaseman varoalueiden takia myös alueita, joissa voi lentättää vain 50 metrin korkeudella. Droonia ei lennätetä, jos on pakkasta, sataa tai on kova tuuli.

Viistokuvien ja videoiden kuvaamiseen tarvitaan hyvä kamera ja ohjaimeen hyvät kuvaamiseen soveltuvat ominaisuudet. DJI Mavic 3 -drooni soveltuu hyvin pienien ja isojen kohteiden kuvaamiseen. Yksittäinen kohde voi olla esimerkiksi rakennus tai sitten voidaan ottaa myös laajempia maisemakuvia. Viistokuvia voidaan hyödyntää esimerkiksi alueiden markkinoinnissa tai viranomais tehtävissä erilaisten tilanteiden taltiointiin valokuvamuotoon.

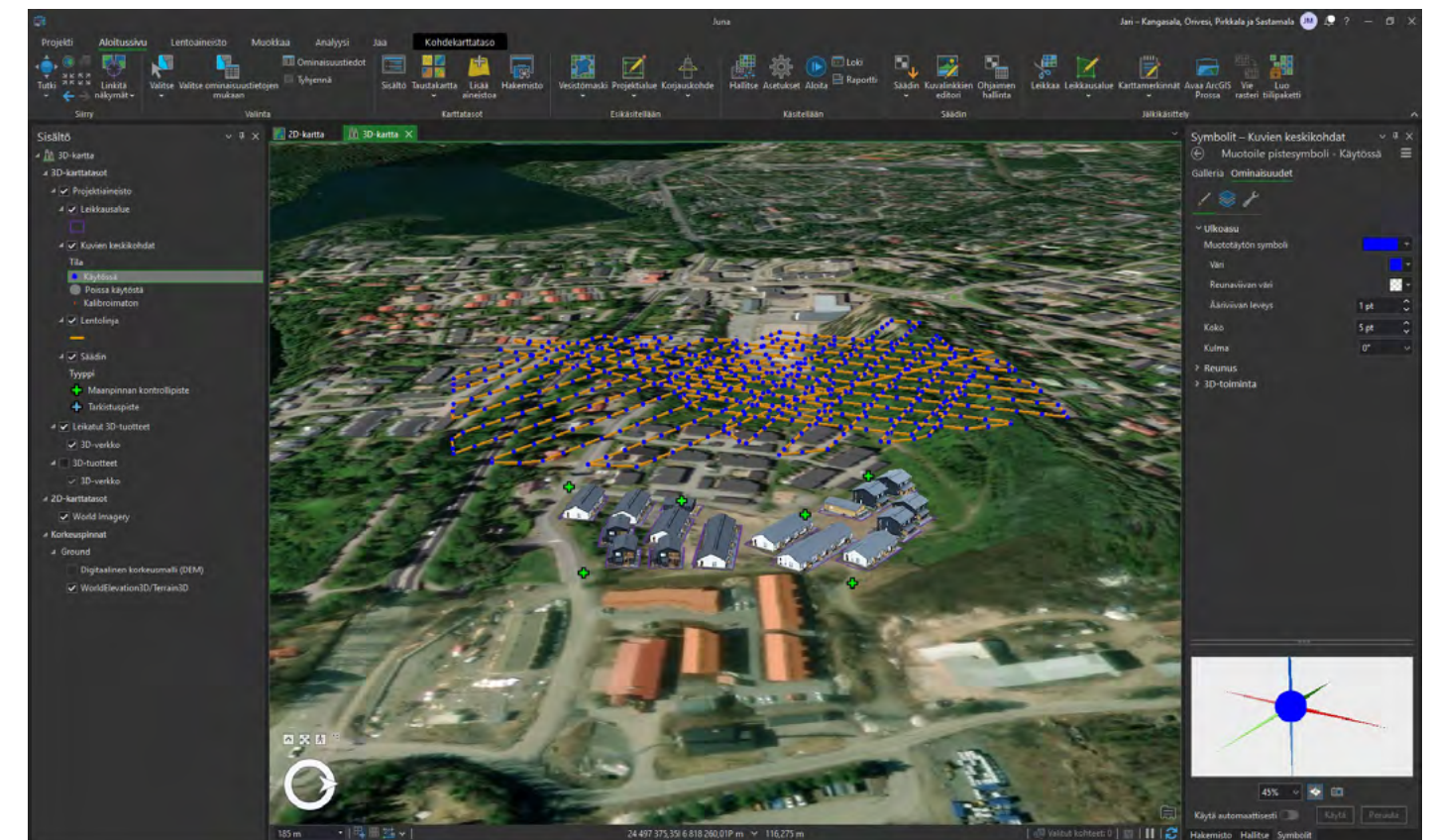
Karttojen päivittämiseen tarvitaan tarkkaa aineistoa.

DJI Phantom 4 RTK on ammattikäyttöön tarkoitettu GPS- ja RTK-ominaisuuksilla varustettu drooni. Lisäksi se on lentojen aikana datayhteyden välityksellä yhteydessä sijaintia tarkentavaan Trimble VRS -tukiasemaverkkoon. Karttojen päivittämisen lennätyksillä drooni lentää ennalta suunnitellun reitin automaattisesti, ilman aktiivista droonin ohjaamista, ottaen useita satoja valokuvia. Lisäksi kaupungin maastomittaus käy merkitsemässä ja mittaamassa kuvattavalle alueelle signaalit eli lopputuotteiden laskemiseen tarvittavat vastinpisteet. Valokuvat ja vastinpisteiden tiedot syötetään ESRI:n Drone2Map-laskentaohjelmaan. Ohjelmalla voidaan tuottaa muun muassa ortoilmakuvia, pistepilviä ja pintamalleja. Näillä aineistoilla on hyvä päivittää kaavan pohjakarttaa ja 3D-kaupunkimallia. Kyseisiä aineistoja on hyödynnetty myös esimerkiksi maa-aineslupien mukaisten ottoalueiden tilanteiden seurantaan.

Mikäli sinulla on kysyttävää aiheesta, niin ota rohkeasti yhteyttä operaattoriin.

Kaupungin droonit. DJI Phantom 4 RTK (vas.) ja DJI Mavic 3 (oik.)

ESRI:n Drone2Map ohjelma jossa näkyy droonin lentolinjat, kuvien sijainnit (siniset pallot), vastinpisteet (vihreät ristit) ja ohjelmalla lasketut 3D rakennukset.

Työterveystoimijana jatkaa Pihlajalinna

Teksti: Eija Tetri-Lähde, henkilöstöjohtaja

Kangasalan kaupunki kilpailutti työterveyshuollon palvelut viime keväänä. Kilpailutuksen voitti Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy, joten tuttu toimija jatkaa yhteistyötä kanssamme myös 1.1.2025 jälkeen.

Työterveyspalvelu jatkuu ennallaan eikä siihen tule suuria muutoksia. Työterveyshuollon palvelut on keskitetty Lentolaan Pihlajalinnan Kangasalan toimipisteeseen, mutta laboratoriopalveluita voi hyödyntää muissakin toimipisteissä. Tutkimuksia, magneettikuvauksia ja erikoislääkärikonsultaatiota voidaan järjestää myös Tampereella. Hyväksi todetut digi/etäpalvelut jatkuvat ja täydentävät lähipalvelua ja tuovat kätevän avun moneen tilanteeseen. Etälääkäripalvelu, kuten muutkin palvelut, ovat käytettävissä vain arkipäivisin, eivät viikonloppuina tai arkipyhäisin.

Ennalta ehkäisevän työterveyshuollon piiriin kuuluvat kaikki työntekijät ja viranhaltijat. Määräaikaisten työntekijät ovat työterveyshuollon piirissä työsuhteen keston ajan. Yli 30 päivää kestävä palkattoman virka- ja työvapaan aikana työntekijä ei ole oikeutettu sairaanhoidon palveluihin (esim. perhevapaa, opintovapaa, muu harkinnanvarainen työvapaa). Työkykyyn liittyvissä asioissa voi asioida työterveyshuollossa.

Ennalta ehkäisevät työterveyshuoltopalvelut ja työkykyasioihin liittyvät palvelut ovat laajat (ns. Kela I luokan palvelu). Hankimme tarvittaessa esim. erikoislääkärikonsultaatioita monipuolisesti. Sairaanhoito on työterveys-

painotteinen ja yleislääkäritasoinen. Sairauksien hoidon yhteydessä huomioidaan potilaan työ ja työolosuhteet sekä niiden mahdollinen vaikutus sairauden syntyyn ja sairaudesta toipumiseen sekä työkykyyn. Työterveyshuollon sairaanhoitopalveluihin ohjaututaan työterveyshuollon suorittaman hoidon tarpeen arvioinnin kautta. Ultraääni-tutkimuksia tehdään vain tuki- ja liikuntaelimestöön kohdistuen.

Sopimukseen eivät kuulu seuraavat asiat:

- välitöntä hoitoa vaativat tilanteet (esim. puristava rintakipu, rytmihäiriöt, aivohalvausoireet, hengitysvaikeus ja vakavat tapaturmat) edellyttävät nopeaa ensihoitoa ja hoidetaan siten lähimmän ensihoitoyksikön ja/tai päivystyspisteen toimesta)
- gynekologiset ja urologiset perustutkimukset, laboratoriotutkimukset, hormonihoitot ja niihin kuuluvat reseptit, mammografia
- hormonaalisten sairauksien seuranta ja hoito (kilpirauhasen-, lisäkilpirauhasen-, lisämunuaisten- ja aivolisäkkeen sairauksien seuranta ja hoito)
- syöpäsairauksien kontrollikäynnit
- operaation jälkeinen kuntoutus
- vapaa-ajan tapaturmat
- luomien, syylien ja pattien poistot ja muut vastaavat pientoimenpiteet

- ajokorttitodistukset
- vapaa-ajan matkailuun liittyvät rokotukset ja vapaaehtoiset rokotukset ja niihin liittyvä neuvonta ja injektointi
- murtumien kipsaus, paitsi työtapaturmissa
- harrastuksiin liittyvät lausunnot tai vapaa-aikaan liittyvät pahoinpitelylausunnot
- geenitutkimukset
- silmälääkärikäynnit
- ruoka-aineallergiaan liittyvät todistukset
- diabeteksen seuranta ja hoito (I ja II tyyppi)
- verenpainetaudin seuranta ja hoito
- Marevan hoitojen seuranta
- diagnosoidut reumasairaudet (ei koske fibromyalgiaa)
- pitkäaikaissairauksien seurannat ja -hoidot, joissa hoito-

vastuu on erikoissairaanhoidossa tai muussa ko. sairauteen erikoistuneessa hoitoyksikössä

Työterveyshuolto veloittaa työntekijää peruuttamattomista ajoista, jos aikaa ei ole peruttu lainkaan tai 24 tuntia ennen varattua aikaa. Siksi on tärkeää muistaa perua ajanvaraus, jos syystä tai toisesta ei pääse vastaanotolle suunnitellusti.

Ajanvaraus perustuu jatkossakin hoidon tarpeen arviointiin. Tältä osin palvelu tulee kuitenkin täydentymään. Tätä kirjoitettaessa kaikkia yksityiskohtia ei ole vielä sovittuna. Kerromme siitä tarkemmin lähempänä vuoden vaihdetta, kun saamme yksityiskohdat sovittua Pihlajalinnan kanssa.

Tehdään hyvää työterveysyhteistyötä jatkossakin!

Terveisiä Pihlajalinnasta - työterveystiimi esittäytyy

Teksti: Laura Mittilä, työterveyshoitaja, Pihlajalinna

Työterveyshuoltopalveluja toteuttaa moniammatillinen tiimi, johon kuuluu työterveyslääkäri, työterveyshoitajia, työfysioterapeutti ja työterveyspsykologeja. Työterveystiimi suunnittelee ja toteuttaa palvelut sekä seuraa niiden vaikuttavuutta yhteistyössä työnantajan kanssa.

Työterveyslääkäri Anne Murtonen on erikoistunut työikäisten ja työperäisten sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon. Annella on hyvä tuntemus kuntouttavista ja toimintakykyä ylläpitävistä toimintamalleista.

Työterveyshoitaja Laura Mittilällä on vastuullaan sivistyskeskus sekä strateginen johto. Laura auttaa työntekijöitä työkyky- ja jaksamisasioissa sekä tukee esihenkilöitä matalalla kynnyksellä. Työterveyshoitaja Marika Honkanen on työskennellyt työterveyshuollossa yli 15 vuotta ja vastaa kattavalla kokemuksellaan teknisen keskuksen ja veden palveluista.

Työfysioterapeutti Katja Kellberg on erikoistunut lisäämään asiakkaiden osaamista ja taitoja tuki- ja liikuntaelinvaikeiden (esim. selkä- ja niskakipu) ehkäisyyn sekä fyysisen hyvinvointinsa edistämiseen.

Työpsykologi Karoliina Joenniemi-Rantasen erityisosaamista ovat ahdistuneisuus, masennus, erilaiset elämänkriisit sekä työhyvinvointiin liittyvät kysymykset. Työpsykologi Emilia Kraatila työskentelee mielellään esimerkiksi työssä jaksamiseen, mielialaan ja ahdistukseen, ihmishdehaasteisiin tai muutos- ja kriisitilanteisiin liittyen.

Pihlajalinnan tiimi: työterveyshoitaja Laura Mittilä, työterveyslääkäri Anne Murtonen, työterveyspsykologi Karoliina Joenniemi-Rantanen, työterveyshoitaja Marika Honkanen, työfysioterapeutti Katja Kellberg, ja työterveyspsykologi Emilia Kraatila.

Uusia kasvoja

Teksti: Tarja Ylisirniö, johdon sihteeri

1. Kuka olet? Kerro lyhyesti itsestäsi.
2. Milloin aloitit työt Kangasalla ja mitä teet?
3. Mitä teet vapaa-ajalla?

Hannu Tuohi

1. Olen **Hannu Tuohi** ja tällainen rakennuttamisen, viestinnän ja kaupallisen alan moniottelija. Asustelen perheineni Tampereen Vuoreksessa ja kaupungilla aloitin työt Lamminrahkan projektiasiantuntijan toimessa syyskuun alkupuolella.

2. Arjessa teen työtäni tiiviisti yhdessä Lamminrahkan projektipäällikkö Tea Jylhän kanssa vastaten erityisesti viestinnästä. Pysin osaltani helpottamaan myös esimerkiksi rakennusliikkeiden ja eri palvelutuottajien tuloa alueelle. Uuden asuinalueen kasvun tukemiseen liittyy paljon pieniä ja isompia haasteita, joita me yhdessä Tean ja muun kaupunkiorganisaation kanssa ratkomme päivittäin.

3. Vapaa-aika menee useimmiten viisivuotiaiden kaksosten kanssa ja se aika mitkä jää yli laitetaan ikuisuusprojektiin, eli oman golfsvingin kehittämiseen.

Henna Meriläinen

1. Olen **Henna Meriläinen**, monissa liemissä keitetty tuottaja-ammattilainen, kehittäjä ja pohjoinen luonnonvoima. Ihminen ei koskaan tule valmiiksi, mutta olen määrätietoisesti kasvattanut itsestäni vuosien saatossa monipuolista tapahtuma-ammattilaista aina kansainvälisiä projekteja sekä kahdenkymmenen jalkapallokentän kokoisia kokonaisuuksia myöten.

2. Muutin Rovaniemeltä Kangasalle tämän mielenkiintoisen työn houkuttelevana ja aloitin työni kaupungilla elokuun alussa. Työskentelen tapahtumakoordinaattorina viestinnän yksikössä strategisessa johdossa, jossa työni koostuu monista eri palasista. Luon puitteita uusille tapahtumille sekä kehitän olemassa olevia, teen aktiivista sidosryhmäyhteistyötä, ideoin, konsultoin sekä mahdollistan erilaisten tapahtumien järjestämistä Kangasalla. Autan sisäisiä sekä ulkoisia tapahtumajärjestäjiä aina suunnittelusta toteutuk-

seen saakka. Lisäksi hoidan monipuolisesti kaupungin viestinnän ja markkinoinnin eri tehtäviä.

3. Minulla pysyvät käsissä kaikki sähkövatkaimesta sirkeliin, joten vapaa-ajalla minulla onkin aina jokin projekti työnalla. Tällä hetkellä valmistumassa on tämän talven toinen villapaita ja keittiönpöytäni on vallannut korupaja. Rakastan viettää aikaani myös luonnossa ja retkeilenkin viikoittain koirieni kanssa, satoi tai paistoi. Toivottavasti tänä talvena pääsen kaivamaan lumikengät esiin! Parasta vastapainoa työlle on pakata iltapalaeväät reppuun ja suunnata metsään. Tänä syksynä innostuin myös sienestyksestä ja siitä sadosta ovat päässeet nauttimaan naapuritkin. Olen luonteeltani melkoinen kanaemo ja tykkään kutsua ystäviä ruokapöydän ääreen sekä järjestää lähipiirini arkeen piristäviä asioita ja yllätyksiä.

1. Olen **Samuli Lehti**, pääkaupunkiseudulla kasvanut karjalaiseksi identifioituva kolmen täysi-ikäisen lapsen isä. Ruuhkavuoteni vietin viherrakennusalan perheyriksen, lastenkasvatuksen ja kaupungin työn ristivedossa, mistä kokonaisuudesta pysyväksi jäi lasten kasvatus ja kaupungin työ. Alkuperäinen kiinnostukseni projektiluonteiseen rakentamiseen vaihtui uran varrella kunnossapidon mysteerin avaamiseen ja se haaste vetoaa edelleen. Työskentelin Helsingin kaupungilla 23 vuotta Kaupunginpuutarhalla, kuninkaallisessa itäisessä rakentamisessa, kunnossapidossa kadulla ja puistossa "pahamaineisessa" Itä-Helsingissä ja loppuviimeksi Länsi-Helsingissä vastaamassa muun muassa monen maineikkaan turistipuistokohteen kunnossapidosta.

Kotipaikkani vaihduttua Nurmijärveltä Tampereelle löysin työmahdollisuuden vaikuttaa itselleni tärkeän kadun ja viheralueiden kunnossapitoharmonian kehitykseen kunnossapitopäällikön roolissa Akaassa. Kangasalan kaupunginpuutarhurin paikan avautuessa hakuun tutustuin tähän organisaatioon ja edeltäjäni Jari Järvisen aikaansaannoksiin, ja päätin sen pohjalta hakea paikkaa. Arvostan valintapäätöstä ja koen omasta puolestani alkuperäisen arvion osuvaksi. Täältä löytyy organisaatiossa ammattiosaamista, sekä toteutunutta ja odottavaa potentiaalia kaupunkiympäristössä, ja innokkaita asukkaita.

2. Aloitin työn Kangasalan kaupunginpuutarhurina tämän vuoden kesäkuun puolivälissä. Työyksikköni ulkoalueiden ylläpito huolehtii luonnonmukaisten kaupunkimetsien ja niittyjen, rakennettujen viheralueiden, ulkoliikuntapaikkojen, leikkipaikkojen, retkeilyreittien, uima- ja venerantojen, viljelypalstojen ja matonpesupaikkojen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta.

3. Työajan ulkopuolella lataan akkuja pitämällä yhteyttä lapsiini, juoksu-, pyöräily- ja kajakkiharrastuksilla, matkaillemalla ja lukemalla mieluiten espanjalaisia kirjoja. Nautin ruoanlaitosta ja nyt kun poikani opiskelee kokiksi, saan siihen uusia virikkeitä säännöllisesti ja se on avannut uuden matkailuajatuksenkin poikani kanssa.

Samuli Lehti

1. Olen **Jari Harvio**, innokas ICT-alan pelinrakentaja, jolla on myös vahva opetus- ja kasvatusalan tausta. Minulla on intohimo kehittää ja parantaa prosesseja, ja tuon mukana monipuolisen kokemuksen eri projekteista ja tehtävistä. Uskon vahvasti elinikäiseen oppimiseen ja pyrin jatkuvasti kehittämään myös itseäni niin ammatillisesti kuin henkilökohtaisestikin. Pohjakoulutukseltani olen kasvatustieteen maisteri. Muita opintoja minulla on laajasti myös tietojohdattamisesta, palvelumuotoilusta ja kyberturvallisuudesta.

2. Aloitin työni Kangasalan kaupungin tietohallintopäällikkönä elokuun alussa. Tehtäväni keskittyvät pääasiassa tietohallintopalvelujen johtamiseen, kehittämiseen ja tietohallintotiimin jäsenten tukemiseen. Olen yhteistyössä mukana myös kaupungin ja seudun keskeisimmissä ICT-projekteissa ja prosesseissa. Työ vaikuttaa todella mielenkiintoiselta, varsinkin kun rinnalla on erittäin ammattitaitoinen tiimi ja

tässä on mahdollisuus toimia avoimesti yhteistyössä seudun muiden kuntien kollegoiden kanssa. Joukkuepelaajana siinä kuviossa ei jää pulaan.

3. Vapaa-aikani käytän pääasiassa perheeni parissa sekä lasten harrastusten valmennus- ja huoltotehtävissä. Akkuja lataan myös voimailun ja perhokalastuksen parissa.

1. Olen **Tarja Ylisirniö**, syntyjäni kotoisin Oulusta, mutta parikymppisenä päätin kokeilla, miten etelässä viihtyisin – ja sillä matkalla olen edelleen. Asumme mieheni kanssa Tampereella, mutta haaveilen tulevaisuudessa muuttamisesta Kangasalle (kunhan saan mieheni innostumaan asiasta). Koulutukseltani olen liiketalouden tradenomi ja opiskelen tällä hetkellä töiden ohella kestävän liiketoiminnan kehittämisen maisteritutkintoa.

2. Aloitin työt johdon sihteerinä kesäkuun 2024 alussa. Työni on monipuolista ja sisältää erilaisia johdon avustavia tehtäviä, kuten tilaisuuksien ja kokousten järjestämistä. Tärkein tehtäväni on varmistaa kaupunginjohtajan päivittäisen työn sujuvuus, mikä muun muassa mahdollistaa useiden tärkeiden päätösten sujuvan toteutuksen. Tämä rooli tarjoaa ainutlaatuisen näköalapaikan strategisen johdon toimintaan, ja olen viihtynyt työssäni erinomaisesti. Jokainen päivä on erilainen ja saan kehittyä työssäni jatkuvasti. Työni motivoi minua, koska näen konkreettisesti, miten voin vaikuttaa kaupungin toimintaan ja kehitykseen.

3. Vapaa-aikani kuluu pääasiassa maisteriopintojen parissa, mutta pidän opiskelua enemmänkin harrastuksena. Vihreän siirtymän ja vastuullisuuden kehittämisen tutkiminen on todella mielenkiintoista.

Jari Harvio

Tarja Ylisirniö

Teppo Kaarre

1. Olen **Teppo Kaarre**, koulutukseltani tradenomi. Aikaisemmin työskentelin Ruoveden kunnassa kirjanpitäjänä ja minulla on myös kokemusta kaupan alalta.

2. Aloitin työt Kangasalan kaupungin teknisessä keskuksessa joulukuussa 2023, ja toimin talous- ja hallintoasiantuntijana. Työtehtäviini kuuluu talouden seuranta ja raportointi sekä erilaisten projektien ja taloushallinnon asiantuntijatehtävien hoitaminen ja kehittäminen.

3. Vapaa-ajallani vietän aikaa perheen parissa ja nautin ulkoilusta koirieni Sylvin ja Tytin kanssa. Perheen eläinkuntaan kuuluu myös 3 kissaa. Tykkään katsella myös sarjoja ja dokumentteja ja jos joskus aikaa jäisi niin lukisin myös kirjoja.

Digikehittämistä palkittiin työyhteisöpalkkioin

Teksti: Kati Marttila, henkilöstösuunnittelija

Kaupungin palkitsemisjärjestelmän tarkoituksena on mm. tukea erinomaista työtä, innovatiivisia ja omaleimaisia ratkaisuja sekä työhyvinvointia. Lisäksi palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on kannustaa henkilöstöä toiminnan kehittämiseen, vaikuttavaan palveluun ja hyvään asiakaskokemukseen.

Yksi palkitsemisjärjestelmän palkitsemistavoista on työyhteisöpalkkiot, joiden tavoitteena on huomioida työyhteisöjen vuoden aikana toteutunut erinomainen toiminta ja kannustaa työyhteisöjä yhteistyöhön ja rohkeaan kehittämiseen yhdessä. Aloite työyhteisöpalkkion maksamiseen tulee esihenkilöltä. Esitykset käsitellään palvelukeskusten johtoryhmissä ja palkittavat esitykset valitaan HR-ryhmässä, jossa on mukana henkilöstön edustaja.

Tänä vuonna käsitellyistä työyhteisöpalkkioesityksistä on päätetty palkita neljä työyksikköä. Palkitsemisen perusteena on palkkiojärjestelmässä todetut perusteet esim. viimeisen vuoden aikana toteutunut erinomainen toiminta.

Palkitsemisessa painotettiin tänä syksynä digikehittämistä, sähköisten prosessien kehittämistä sekä innovatiivisia, uudenlaisia ratkaisuja säästöjen aikaan saamiseksi/talouden hallitsemiseksi. Palkittavat työyhteisöt ovat:

- Maankäytön palvelualue: uusien ohjelmistojen käyttöönotto (mm. TieraCity) sekä sähköinen prosessi tonttien arvontaan
- Kangasalan Vesi -liikelaitos: tekoälyn hyödyntäminen vesihuollossa
- Varhaiskasvatysyksiköiden johtaja, apulaisjohtajat sekä varhaiskasvatus ja esiopetuspalvelujen hallinnon työntekijät: eVaka -järjestelmän käyttöönotto
- Kulttuuripalvelut: kulttuurin digipalvelujen kehittäminen

Palkittaville ryhmille maksettava palkkio vaihtelee 200-1500 euron välillä ryhmän koosta riippuen. Palkkiorahalla on tarkoitus lisätä työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä yksiköiden valitsemalla tavalla.

Vuoden 2024 tyhyttäjä on kiinteistönhoitaja Seppo Susi

Teksti: Juha Mansikka-aho, työsuojeluvaltuutettu

Työsuojeluvaltuutetut ja luottamusmiehet valitsevat vuosittain kaupungin työntekijöiden keskuudesta henkilön, joka työyhteisössään lisää yhdessä tekemisen meininkiä ja on hyvä työkaveri. Tätä henkilöä kutsutaan leikkimielisesti tyhyttäjäksi. Työyhteisön erilaisia hahmoja voidaan nimittää kuvitteellisten lintulajien mukaan kuten vaikkapa ”pälpätti ja kahvisieppo”. Harvinaisin lintulaji on tyhyttäjä. Kunnia-kirjassa tyhyttäjästä mainitaan seuraava:

Tyhyttäjä (lat. yhes tehen) on työhyvinvointitsemppari, joka jaksaa kannustaa ja luoda työyhteisöönsä yhteishenkeä.

Tyhyttäjä toimii yhteisen hyvinvoinnin eteen ja saa kaikki kulkemaan samaan suuntaan -yhdessä! Valitettavasti tämä on melko harvinainen laji koko maassa ja siksi kuuluu suojeltavien lajien joukkoon.

Tämän vuotisen tyhyttäjän Seppo Suden osalta valintaan vaikutti myös ”kentältä” saatu palaute asiakaslähtöisyydestä ja palveluhalukkuudesta.

Onnittelut Sepolle!

Työtapaturmia ja taktista hengitystä

Teksti: Juha Mansikka-aho, työsuojeluvaltuutettu

Työsuojeluvaltuutetut saavat vuosittain tietoonsa varsin suuren määrän työtapaturmailmoituksia. Onneksi suurin osa tapaturmista ei ole johtanut vakavaan vammautumiseen. Eniten työaikana tapaturmia tapahtuu päiväko- deissa ja kouluissa. Lasten käyttäytyminen on toisinaan ennalta-arvaamatonta ja yhteentörmäyksiä, osumia peli- välineistä tai vahinkotaklauksia sattuu ja tapahtuu. Lisäksi on myös ilmoituksia, joissa lapsi on purkanut omaa pahaa oloaan puremalla tai lyömällä aikuista. Edellä mainittuja tapaturmia pyritään kyllä vähentämään huolellisella suunnittelulla ja varautumisella, mutta silti niitä tapahtuu. Ateria- ja siivouspalveluiden työntekijöillä tyypillisiä tapaturmia ovat liukastumiset ja kompuroinnit. Keittiössä voi kuuma pinta/höyry polttaa ihon rakoille tai sitten terävä työkalu tehdä haavan. Teknisen keskuksen työntekijöille tapaturmia on vuosien aikana tapahtunut maa- ja talonrakennus- töiden yhteydessä tai sitten mittaus -ja huoltotoissa vaihtelevissa maastoissa. Henkilökunnan lukumäärään nähden näitä vahinkoja on kuitenkin vähän. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten poistuminen kaupungin palkkalistoilta on vähentänyt tehtyjen ilmoitusten määrää merkittävästi.

Eniten tapaturmailmoituksia kaikilta työaloilta yhteen- sä tulee työmatkoilla tapahtuneista onnettomuuksista, varsinkin syksyllä ja talvella. Kaatuminen liukkaalla kadulla, kompastumiset, törmäykset ja horjahdukset aiheuttavat poissaoloja jokaisessa ammattiryhmässä. Matka omasta kodista työpaikalle on saadun informaation perusteella varsin vaarallinen. Erityisen vaarallisia kohtia ovat parkki- alueet, bussipysäkit ja portaikot. Voisiko työmatkasta tehdä mitenkään turvallisempaa? Periaatteessa kyllä voi.

Huomion herpaantuminen kiireessä, keliin sopimatto- mat varusteet varsinkin jalkineet ja keskittyminen muuhun kuin kulkemiseen ovat suurimmat syyt kompuroinnille. Ku- kapa ei olisi pyllähtänyt liukkailla sisäkengillä jäisellä as- faltilla, kun piti vain pikaisesti kipaista jossakin tai matka autolta työpaikalle on niin lyhytkin. Talvikengät ovat vie- lä varastossa ja sulaa tuo lumikin ihan varmaan. Olemme mestareita keksimään selityksiä huonoille valinnoille. Yhtä hyviä tai pikemminkin huonoja olemme varaamaan riittä- västi aikaa työmatkaan. Kännykän selailu samalla, kun kä- velee tai pyöräilee, on totaalistä kohtalon ivaamista. Ihme, ettei nykynuoria vammaudu tai kuole enempää. Liian usein olen nähnyt kännykkää räpläävän nuoren pyöräilemässä ja ilman kypärää, luonnollisesti. Meidän ns. aikuisten tulisi olla hyvänä esimerkkinä tässä asiassa.

Yksinäinen juoksija kaupungissa.

Turva- ja pelastusalan ammattilaisille koulutetaan hohumisen aiheuttamista vaaroista. Koskaan ei ole niin kii- re, ettei ehdi ensin vetää henkeä, katsoa ympärilleen ja vas- ta sitten toimia.

Koskaan ei ole niin kiire, ettei ehdi ensin vetää henkeä, katsoa ympärilleen ja vasta sitten toimia.

Olen kuullut puhuttavan ns. taktisesta hengittämi- sestä. Tämän käsitteen lanseerasi eräs kouluttaja, joka oli puhumassa palopelastajille mielen ja kehon hallinnas- ta kriisitilanteessa. Varsin maskuliiniseen kuulijakuntaan upposi paremmin käsite hengityksen taktisuudesta, kuin mielen rauhoittamisesta mikrotauolla tai syvähengityksel- lä. Taitavanviekas kouluttaja on sanottava. Voisimme me kaikki ottaa käyttöön taktisen hengittämisen viisauden työmatkan vaaroja kohdatessamme. Hengitä syvään aina- kin kolme kertaa kotiovella, ennen kuin lähdet kohti autoasi,

bussipysäkkiä tai työpaikan ulko-ovea. Katsele ympärillesi, havaitse vaaran paikat ja laita puhelin pois kädestäsi. Us- kon ja toivon, että näin toimiessamme tulee myös tapatur- mailmoituksia vähemmän.

Ps. Jutun kuva on tekoälyn piirtämä aiheesta; -henkilö juoksee liikenteessä.

VARO vaaraa työmatkalla:

Varaa aikaa riittävästi

Arvioi kelin muutokset ja pukeudu sen mukaisesti

Rauhoita mielesi liikenteessä

Ota taktisesti henkeä, se kannattaa.

Kukcutimurusia

Teksti: Juha Mansikka-aho, työsuojeluvaltuutettu

Kulman takaa kuulen kaunista ja hoitavaa laulua. Laulaja haluaa oppia muistamaan laulun sanat ulkoa, koska aikoo laulaa tuon laulun syöpäsairaalle ystävälleen, jonka aika alkaa olla vähissä. Usein vasta elämän haurauden kohdat- tuamme kirkastuu pienten sanojen ja tekojen merkitykselli- syys. Hyvä sana, ele, hymy, teko tai vaikkapa laulu ajallaan ja paikallaan ovat elämää ylläpitäviä voimia.

Hyvä sana, ele, hymy, teko tai vaik- kapa laulu ajallaan ja paikallaan ovat elämää ylläpitäviä voimia.

Kutsuttakoon noita elähdyttäviä asioita vaikkapa kuk- kutimurusiksi. Kuulin tuon ilmaisun vuosikymmeniä sitten jossakin ja käsitin, että ihmiset, joilla on kyky ja halu jakaa kukcutimurusia ovat elintärkeitä. Monella on tuo kyky tie- dostamattaan. Jokaisella meistä on yhtä suuri pussillinen noita murusia mukanaan. Kuitenkin pussin suu jää kiinni turhan usein ja kanssakulkija jää ilman kipeästi tarvitse- maansa ravintolisää.

Positiivinen psykologia on selvästikin tämän vuoden il- miö työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Aiheesta puhutaan, kou- lutetaan ja julkaistaan kirjoja. Mitä positiivinen psykologia tarkoittaa? Eräs kouluttajayhteisö on mainoslauseessaan kiteyttänyt asian hyvin:

Positiivinen psykologia on ihmisen optimaalista hyvin- vointia ja onnellisuutta tutkiva psykologian alaan kuuluva poikkitieteellinen tutkimussuuntaus, jonka tavoitteena en- nen kaikkea löytää tutkimusnäyttöön perustuvaa tietoa in- himillisen kukoistuksen, hyvinvoinnin ja onnellisuuden luon- teesta.

Useimmissa positiivista psykologiaa käsittelevissä tut- kimuksissa julkaisuissa viitattiin ns. PERMA+V - malliin, joka on ko. tieteenhaaran isäksi luonnehditun Martin Seligmanin luoma teoria. Suomen kielessä puhutaan asiayhteydessä kukoistuksen kehistä. PERMA-mallin keskeisimmät onnelli- suutta ja hyvinvointia lisäävät asiat ovat:

Positive emotion (myönteisyys ja elämänhallinta)

Engagement (uppoutuminen; vahvuudet, flow ja työnimu)

Relationships (ihmissuhteet; aito ja merkityksellinen yhteys muihin)

Meaning (merkitys; merkityksellinen työ ja elämä)

Accomplishment (aikaansaaminen; tavoitteiden saavutta- minen).

Myöhemmin malliin on lisätty vielä kuudes kohta Vitality (elinvoimaisuus ja kehosta huolehtiminen).

Mallin jokainen osa-alue on mielestäni yhtä tärkeä. Jos jokin näistä elementeistä puuttuu, näkyy se hyvinvoinnissa väijäämättä.

Koskaan ei ole liian myöhäistä aloittaa kukcutimurusten levittämistä. Juuri tänään saatat kohdata ihmisen, joka ki- peästi tarvitsee niitä selvitäkseen pahimman yli.

Henkilökuntaneuvoston kuulumisia

Teksti: Eija Rantanen, henkilökuntaneuvoston puheenjohtaja, työsuojeluvaltuutettu

Kuluva vuosi oli henkilökuntaneuvostossa muutosten vuosi. Neuvosto oli saanut uuden puheenjohtajan loppuvuonna 2023 edellisen jäädessä eläkkeelle. Saimme myös uusia jäseniä toimintaan. Samalla Roninkärki ja Kaivannon sauna siirtyivät henkilökuntaneuvostolta työsuojeluvaltuutettujen vastuulle.

Uusien tuulien puhaltaessa neuvostossa on hyvä meininki ja siksi puheenjohtajan on helppo kutsua uusia jäseniä mukaan ideoimaan aktiviteetteja henkilöstölle, sillä mikään ei ole niin varmaa kuin muutos. Muutoksella tässä tarkoitetaan, että jälleen eläköitymisen takia tulee uusille jäsenille tilaa toimintaan.

Tuttuun tapaan henkilökuntaneuvosto järjesti erilaisia aktiviteetteja henkilöstölle. Tässä yhteenvetoa kuluva vuodesta. Samalla hieman raotetaan tulevan vuoden suunnitteilla olevaa tarjontaa.

Jo perinteiseksi muodostunut vesijumppa jatkoi suosittuna henkilökuntaneuvoston toimintana. Saimme iloita siitä, että ryhmät täyttyivät niin keväällä kuin syksylläkin.

Henkilökuntaneuvoston oli tarkoitus järjestää kuutamohiihtoa helmikuussa. Harmi oli suuri, kun säänhaltija ei suvainnut tapahtumaa toteutettavaksi.

Myös erilaiset konsertit ja kesäteatteriesitys innostivat henkilöstöä lähtemään mukaan tapahtumiin. Kevään aikana saatiin nauttia kasvisruokakurssilla mitä herkullisempia ruokalajeja. Osallistujat saivat uusia reseptejä toteutettavaksi ja mikä hienointa, kun kuulin jälkikäteen, miten olivat ottaneet reseptit osaksi perheen ruokailuja.

Marraskuussa tarjonnassa oli Kangasalan lukion Lät-

kä- musikaali. Lisäksi ohjelmistossa oli jouluihin koko perheen konsertti Kangasalan kirkossa, jossa esiintyi Valkea-koskiopiston Soiva-lauluryhmä.

Ensi vuonna on tarkoitus toteuttaa vesijumppa sekä tutustumista keilaukseen Kaupissa että tutustuminen uuteen Kangasala Areenaan liikunnallisella aktiviteetilla. Hiihto on viime vuosina lisääntynyt varrastuksena. Tähän pyrimme vastaamaan sillä, että järjestämme opastusta välineisiin sekä hiihtokoulun. Kulttuuria tarjoamme konserttien ja teatteriesitysten muodossa.

Jos Sinulla on jokin vinkki aktiviteettiin, otathan yhteyttä henkilökuntaneuvoston puheenjohtajaan, Eija Rantaan.

Henkilökuntaneuvoston puolesta toivotan Kangasalan kaupungin henkilöstölle rauhaa joulun aikaa ja hyvää uutta vuotta 2025.

Tapahtumat

Teksti: Henna Meriläinen, tapahtumakoordinaattori ja Leo van Aerschot, kulttuurituottaja

Kangasala Guerrilla: Jasmine Pajari

Jalmari Finnen ihmeellinen maailma -näyttely 5.8.-31.12.2024

Kangasalalaisen kulttuurihahmon Jalmari Finnen 150-vuotisjuhlavuoden kunniaksi Kangasalan pääkirjastossa on esillä Jalmari Finnen ihmeellinen maailma -näyttely 5.8.-31.12.2024. Näyttelyssä on muun muassa kuvia, tekstejä ja videoita sekä Finnen tuotantoa ja omaisuutta Kangasalan kirjaston kotiseutukokoelmasta. Näyttely laajenee verkko-osoitteessa bit.ly/jalmarifinne150.

Taidetila Terra: Kangasalan kasvot 26.11.-12.12.2024

Näyttelyssä esitellään Kangasalla työskentelevän valokuvaaja Anna-Reetta Murasen ottamia muotokuvia ihmisistä, jotka ovat vaikuttaneet paikallisesti tai valtakunnallisesti. Kaikilla malleilla on yhteys Kangasalaan. Kangasalan Sanomat julkaisee vuoden aikana haastattelusarjan, jossa esitellään kuvissa esiintyviä henkilöitä.

Itsenäisyyspäivä 6.12.2024

Päivän vietto alkaa Kangasalan kirkossa kello 10:00 pidettävällä jumalanpalveluksella ja jatkuu vanhalla hautausmaalla sijaitsevilla sankarihaudoilla pidettävällä sepeleenlaskutilaisuudella kello 11:00. Perinteinen itsenäisyyspäivän juhla pidetään Kangasala-talossa 12:30. Ohjelmassa on puheita ja musiikkiesityksiä. Osallistujille on ilmainen kahvitarjoilu 11:30 alkaen.

Joulukylä 30.11.-22.12.2024

Joulukylästä löydät kaikkea ihanaa joululahjaideoista herkkuihin, mukavaa ohjelmaa unohtamatta.

Joulukylä avoinna:

La 30.11. klo 12-16, Su 1.12. klo 12-16

La 7.12. klo 12-16, Su 8.12. klo 12-16

Pe 13.12. klo 16-19, La 14.12. klo 12-16, Su 15.12. klo 12-16

Pe 20.12. klo 16-19, La 21.12. klo 12-16, Su 22.12. klo 12-16

Keväinen kuva jossa Kuku, ilmapallot ja ihmisiä: Ismo Santapukki

Taidetila Terra: Neljä vuotta elämästä 17.12.2024-9.1.2025

Yhteisnäyttely esittelee Raimo Haverisen pronssiveistoksia ja Juha Jäntin mustavalkoisia valokuvia. Haverisen ja Jäntin teokset kertovat ihmiselämän käänneistä: molemmilla on takanaan neljän vuoden työttömyysjakso, johon liittyviä iloja ja suruja näyttely käsittelee.

Valoharju -valotaidetapahtuma 18.-20.12.

Kirkkoharjulle sijoittuva, noin 100 LED-valosta, äänimaailmasta ja sumuefekteistä koostuva teos Valoharju on yleisön ihailtavana pimeään aikaan keskiviikosta perjantaihin 18.-20.12. Tapahtuma tuo valoa ja taikaa talviseen maisemaan, valaisten Kirkkoharjun koululta harjulle vievän hiekkatien ympäristön. Valoteos alkaa harjun puolivälistä ja jatkuu aina huipulle asti, luoden eri värein valaistun maiseman, joka korostaa harjun maastonmuotoja ja puita. Myös näkötorni Kirkkoharjun huipulla valaistaan osana teosta. Teosta pääsee ihaillemaan maksutta.

Lamminrahkan Katufiesta sekä Lamminrahka Trail Run 3.5.2025

Tapahtuma tarjoaa mahdollisuuden tutustua uuteen kaupunginosaan ja nauttia monipuolisesta ohjelmasta musiikin ja hyvän ruoan kera. Tänä vuonna tapahtuman yhteydessä järjestetään myös Lamminrahka Trail Run polkujuoksukisat, joissa pääsee nauttimaan tunnelmallisesta tapahtumasta sekä miellyttävistä kilometreistä Lamminrahkan alueen metsissä.

Yrittäjien kevätmarkkinat 17.5.2025

Kesän avaus 31.5.2025

Kesän avauksessa on luvassa musiikkia, sekä arvovaltainen kesän avaaja.

Joulukylä

Lumoava Kangasalan joulu on jo nurkan takana. Tunnelmallinen joulukylä valokuusimetsineen rakentuu Kangasala-talon edustalle marraskuun lopussa ja tarjoaa monenlaista nähtävää sekä koettavaa aina joulun saakka. Täältä löydät kaikki ainekset jouluun ja jouluntunnelmaan aina lahjaideoista jouluherkkuihin.

Joulukylä on avoinna seuraavasti:

La 30.11. klo 12-16
Su 1.12. klo 12-16

La 7.12. klo 12-16
Su 8.12. klo 12-16

Pe 13.12. klo 16-19
La 14.12. klo 12-16
Su 15.12. klo 12-16

Pe 20.12. klo 16-19
La 21.12. klo 12-16
Su 22.12. klo 12-16

TERVETULOA KANGASALAN JOULUKYLÄÄN!

Joulukylä avoinna

la 30.11. klo 12-16
su 1.12. klo 12-16

la 7.12. klo 12-16
su 8.12. klo 12-16

pe 13.12. klo 16-19
la 14.12. klo 12-16
su 15.12. klo 12-16

pe 20.12. klo 16-19
la 21.12. klo 12-16
su 22.12. klo 12-16

Joulukylän löydät Kangasala-talon edustalta osoitteesta Kuohunharjuntie 6, 36200 Kangasala

Kangasala

Lapset Kangasala-kehysessä: Janne Kähkönen

Tekojen torilla tehdään maailman paras kunta- ja hyvinvointialuetyö näkyväksi

Teksti: Saara Kavén, rekrytointikoordinaattori

Tekojen tori on vuosittainen tapahtuma, jonne kerätään isoja ja pieniä kehittämistekoja kaikilta ammattialoilta ja kymmenistä teemoista. Innostavimmat teot palkitaan Tärkeissä töissä –gaalassa 3.12.2024 Helsingin Pörssitalolla. Mukana kisassa ovat 13.10.2024 mennessä Tekojen torille kirjatut teot.

Kampanjaan voivat osallistua kaikki kunta- ja hyvinvointialuetyön kehittäjät kertomalla oman työpaikkansa toimintatapojen ja palvelujen uudistamisesta.

Tärkeissä töissä kampanjan tarkoitus on tuoda positiivisia uutisia kunnista ja hyvinvointialueita. Meillä Kangasalan on hyvä ja positiivinen tekemisen meininki ja meidän hyvät ideat on myös hyvä jakaa. Kertomalla kehittämisteoista voimme auttaa toisia työyhteisöjä uudistumaan ja saamme näkyvyyttä meidän omalle kehittämistyöllemme.

Vuoden 2023 gaalassa palkittiin yhteensä 56 erilaista kehittämistekoa kunnista ja hyvinvointialueilta. Mukana palkittavien joukossa oli myös useampi meidän joukostamme. Saa nähdä päästäänkö tänä vuonna palkittavien joukkoon.

Tänä vuonna Tekojen torin haun avulla löytyi 23 kehittämistekoa, jotka me olemme jättäneet. Hyvä me! Kehittämistekoja on jätetty eri palvelualueilta. Tässä meidän tämän vuoden kehittämisteot.

- Tapahtumamökkien hankinta osana tapahtumallisuuden kehittämistä
- Viestinnän kytkeminen osaksi talous- ja tuottavuusohjelmaa
- Kangasalan kulttuuriviikko
- Laskutuksen virtaviivaistaminen järjestelmävaihdoksen yhteydessä
- Työyhteisön työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistäminen hallinnossa
- Varhaiskasvatuksen apulaisjohtajien ammatillinen valmennus

- Onnistumisten ja positiivisuuden esille nostaminen tarinoiden avulla
- Kaupungin yhtenäinen ja työnhakijalähtöinen työpaikkailmoitus
- Kangasalan kerhotoiminnan kehittäminen
- Leikin kehittäminen varhaiskasvatuksessa
- Euroopan liikkujan viikkoon liittyvä perheitä aktivoiva toiminta varhaiskasvatusyksiköissä
- Sijaisten perehdytys varhaiskasvatuksessa
- Kuntatiedon kuukausiraportointi
- Sähköisen ajopäiväkirjan käyttöönotto
- Tekoälyn hyödyntäminen vesihuollossa
- Kommunikoinnin edistäminen ja dokumentointi viheralueiden hoidossa
- Pedagogiikka seikkailupäiviin, lasten kanssa!
- Psykologinen turvallisuus työpaikalla-työsuojeluvaltuutettujen kiertue
- Pääluottamusmieskeskustelu
- Viestinnän kuvaaminen ja kehittäminen kiinteistöjen myynnissä
- Kangasalan kaupungin nuorisopalveluiden ympäristökasvatussuunnitelma
- Kulttuurikoira kirjastoautossa
- Kaupungin julkisen taiteen ja muistomerkkien avaaminen verkkoon.

Lamminrahkan koulukeskus kilpaili Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnosta

Teksti: Annikka Lampo, viestintäpäällikkö

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA jakaa Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon vuosittain. Tänä vuonna Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto 2024 myönnettiin Tammelan Stadionille ja palkinnon saajan valitsi Ylen kriisialueiden ulkomaantoimittajana tunnettu Antti Kuronen.

Ehdolla palkinnon 2024 saajaksi oli viisi kohdetta: Hyytiälän metsäasema Juupajoella, **Lamminrahkan koulukeskus Kangasalla**, opistorakennus Lastu Järvenpäässä, Tammelan Stadion Tampereella sekä Tapiolan kirkon peruskorjaus. Kilpailun finalistit valitsi asiantuntijoista koottu esiraati.

Kangasalan kaupungin rakennuttama Lamminrahkan koulukeskus sai Arkkitehtuurin Finlandia -palkintoehdokkuudestaan kunniakirjan. Esiraadin perusteluina Lamminrahkan koulukeskuksen ehdokkuudelle oli, että se on esimerkki onnistuneesta arkkitehtisuunnittelusta ja kahden kunnan yhteistyöstä.

Esiraadin perusteluina Lamminrahkan koulukeskuksen ehdokkuudelle oli, että se on esimerkki onnistuneesta arkkitehtisuunnittelusta ja kahden kunnan yhteistyöstä.

Kohteen suunnitteli Verstas Arkkitehdit Oy, tilaajana oli Kangasalan kaupunki ja urakoitsijana oli SRV Rakennus Oy.

ARKKITEHTUURIN
FINLANDIA

FINALISTI
2024

Kunniakirjan vastaanottivat palkintotilaisuudessa Kangasalan kaupungilta elinympäristöjohtaja Sirkku Malviala, rakennuspäällikkö Merja Saarilahti, apulaisrehtori Jarkko Liuha, varhaiskasvatusyksikön johtaja Hannu Päivinen sekä hankkeen muut paikalla olleet edustajat. Kuva: Kangasalan kaupunki.

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon tarkoitus on lisätä arvostusta luovaa korkealuokkaista arkkitehtuuria kohtaan, nostaa esille arkkitehtuurin kulttuurista arvoa ja hyvinvointia lisäävää merkitystä sekä herättää kiinnostusta suomalaista arkkitehtuuria kohtaan.

Koulukeskuksen suunnittelusta järjestettiin vuonna 2019 yleinen arkkitehtuurikilpailu. Koulukeskuksen mitta-kaava on miellyttävä ja tilat selkeitä. Kolmikerroksinen rakennus jakautuu viiteen sakaraan. Niitä yhdistää korkea keskusaula jännittävine, toisiinsa kytkeytyvine tiloineen. Lamminrahkan koulukeskus on suunniteltu 140 päiväkotilapselle ja 665 alakoululaiselle. Suunnitteilla on myöhemmin laajennus yläkoulun 400 oppilaalle. Koulusta on muodostumassa alueen yhteisöllinen kohtaamispaikka. Kohde valmistui vuonna 2023 ja se on laajuudeltaan 11 370 m².

– Ilahduimme suuresti, kun saimme tiedon ehdokkuudesta palkinnon saajaksi. Mukavaa, että hyvä työ huomataan. Lamminrahkan koulukeskus on ollut vaativa rakennuskohde. Kaikista haasteista huolimatta rakennustyöt sujuivat hyvin pysyen aikataulussa ja budjetissa. Oli ilo työskennellä rautaisten ammattilaisten kanssa, kertoo rakennuspäällikkö **Merja Saarilahti**.

Mukavaa yhdessäoloa ja lomailua Roninkärjessä

Teksti: Kati Marttila, henkilöstösuunnittelija

Roninkärjen mökki.

Roninkärjen vieraskirjaa on mukava lukea. Annetut palautteet kertovat, kuinka Roninkärki on tarjonnut jälleen menneenä kesänä unohtumattomia hetkiä niin aikuisille kuin lapsillekin. Roninkärjessä aikaa on vietetty uiden, saunoen ja rentoutuen yhdessä perheen ja ystävien kanssa. "Lapset ovat tykänneet uida ja vesilelut ovat olleet ahkerasti käytössä," kertoo eräs perhe. Lautapeliä pelaaminen ja luonnon rauhasta nauttiminen ovat olleet suosittuja aktiviteetteja, ja monet ovat löytäneet paikan päältä todellisen rentoutumisen.

Roninkärjen sauna on saanut kehuja vierailijoilta. "Täällä on sauna kyllä aivan mahtava," kirjoittaa eräs kävijä. Saunominen onkin ollut monen mökkiviikon kohokohta, ja lölyt ovat lämmittäneet niin kehoa kuin mieltä. Grillaaminen on myös ollut suosittua, ja monet ovat nauttineet herkullisista grilliruoista perheen ja ystävien kanssa.

Mökkeilijät ovat nauttineet ympäröivästä luonnosta ja kalastus on ollut monen vierailijan suosikkipuuhaa. "Yksi hauki tuli virvelillä laiturin päästä," kertoo eräs kalastaja. Myös mustikoiden ja vadelmien poiminta lähimetsästä on ollut suosittua, ja marjat ovat maistuneet niin puuron, jogurtin kuin lettujenkin kanssa.

Vaikka sää on vaihdellut viikkojen aikana, se ei ole estänyt vierailijoita nauttimasta ajastaan Roninkärjessä. "Pari päivää hellettä yli 30 astetta. Veden lämpötila 21 astetta," kertoo eräs vierailija. Toisinaan sää on ollut viileämpi, mutta se ei ole latistanut tunnelmaa. "Sää oli viileä, vesi plus 12–14 astetta, mutta loistavat löydöt paikkasivat kylmempiä kelejä," toteaa toinen kävijä.

Roninkärki on paikka, joka tarjoaa Kangasalan kaupungin henkilöstölle mahdollisuuden mukaviin kesähetkiin.

Roninkärki on paikka, joka tarjoaa Kangasalan kaupungin henkilöstölle mahdollisuuden mukaviin kesähetkiin. Vierailijat ovat kiitelleet Roninkärjen tarjoamia mahdollisuuksia ja toivoneet pääsevänsä takaisin. "Mukava viikko takana, erityisesti lapsista, ja toivottavasti pääsemme joskus taas uudelleen," kirjoittaa eräs vierailija.

Kangasalan kaupungin henkilökunnalle perhekäyttöön tarkoitettua Längelmäveden rannalla sijaitsevaa Roninkärjen mökkiä vuokrataan kesäaikaan viikon pituisissa jaksoissa. Vuokrauksesta vastaavat työsuojelutoimijat. Vuokrahaku kesälle 2025 aukeaa keväällä. Seuraa ilmoittelua.

Laiturilta pääsee pulahtamaan Längelmäveden aaltoihin.

Lätkä The Musical –musiikkiko- mediassa on mukana yli 80 nuorta

Teksti: Aada Lehtoniemi, Kangasalan lukion opiskelija

Kangasalan lukion seuraava musikaali Lätkä – The Musical on ollut lukiolaisilla työn alla viime keväästä lähtien. Jo tätä ennen on kuitenkin musikaalin työryhmä tehnyt pitkään töitä musikaalin eteen. Käsikirjoittajat Hanna Suutela ja Risto Pakarinen, säveltäjä ja sovittaja Maija Koskenalusta sekä ohjaaja Sanna Majanlahti ovat loihittaneet kasaan ensimmäisen jääkiekkoihaisen musikaalin, joka sai ensi-iltansa Kangasala-talossa 15.11.

Musikaali sijoittuu kuvitteelliseen Kumpunotkon kaupunkiin. Kaupungin oma jääkiekkjoukkue kohtaa odottamattomia haasteita, ja tärkeä ottelukin on tuloillaan. Miten näistä haasteista selvitään? Jääkiekon lisäksi musikaalissa tutustutaan Kumpunotkolaisiin, joiden ihmissuhteet ja kasvutarinat tähdittävät juonta. Tarina kertoo loppujen lopuksi yhteishengestä ja vaikeista tilanteista selviämisestä yhdessä.

Musikaalissa näyttelevät muun muassa lukion kolmannen vuoden opiskelijat Anni Joutsen ja Tiiti Salopino. Joutsen kertoo näyttelevänsä hahmoa nimeltään Havu.

"Havu on sellainen vähän niin kuin Kumpunotkon ulkopuolinen hahmo. Se on aika filosofinen ja se tarkastelee, mitä siellä Kumpunotkossa tapahtuu. Havulla on kaksi kaveria Paju ja Kataja", Joutsen kuvailee.

Salopino esittää hahmoa nimeltä Tinja Saahko, joka on Kumpunotkon radion toimittaja.

Sekä Salopinolla että Joutsenella on jo aiempaa kokemusta näyttelemisestä ala-asteen esityksistä sekä harras-

teteattereista. Aiempaan verrattuna on musikaalissa näytteleminen tuntunut vakavammalta.

"Vaikka onkin koulun produktio, niin tässä kohtaa on ehkä vähän semmoista isomman maailman meininkiä."

"Vaikka onkin koulun produktio, niin tässä kohtaa on ehkä vähän semmoista isomman maailman meininkiä. Oikeasti pitkään harjoitellaan ja käytetään aikaa ja vaivaa", Joutsen sanoo.

Reilun viikon aikana esitettävät useat esitykset Kangasala-talossa lisäävät tunnetta siitä, että opiskelijat ovat tekemässä jotain merkittävää.

Näytteleminen oli selkeä vaihtoehto musikaalissa Salopinolle ja Joutsenelle, sillä se oli heille molemmille mieluista.

"Koska mä nautin siitä. Vaikka se on kuinka jännittävää, niin mä nautin olla esillä", Salopino perustelee päätöstään lähteä näyttelemään.

Salopinolle suuret tanssikohtaukset ovat olleet mieleenpainuvimpia. Hän kuvailee: "Se, miltä se tuntuu ja näyttää sen jälkeen, niin se on ihan huippu tunne."

Näyttelijöiden lisäksi on tietysti musiikki suuressa roolissa tulevassa esityksessä. Musikaalin bändissä soittava Veera Tarri kertoo, että musiikki luo esitykseen tunnelman

ja äänimaiseman.

”Luo mielikuvaa siitä, millainen joku tunnetila on oikeasti, mitä ei välttämättä siitä näyttelystä huomaa”, Tarri lisää.

Musiikit ovat Kangasalan lukion opettajan Maija Koskenalustan säveltämiä. Bändissä soittava Ville Sairo kuvaa teoksen musiikkia yllättäväksi ja monipuoliseksi. Bändin kitaristi Arto Salonen on Sairon kanssa samalla linjalla:

”Mennään ihan semmoisesta pelkkä piano-systeemistä melkeinpä hardrock-tyyliseen. Ei tarvitse tykätä niin kuin musikaalimusiikista, että voi tykätä näistä. Noi biisit toimivat ihan kappaleina muutenkin. Mun mielestä Maija on tosi hyvin onnistunut siinä.”

Tarri soittaa musikaalissa poikkihuilua ja pikkoloa, syntetisaattoria sekä laulaa. Hän oli alun perin hakenutkin bändiin, mutta lopulta lähti musikaaliin mukaan, kun häntä pyydettiin liittymään bändiin.

”Oon ollut näyttelemässä ja haluan kokea tämän bändinkin ja tykkään musikaaleista”, Tarri perustelee, miksi haki bändiin.

Osa tämän vuotisen musikaalin osallistujista olivat mukana jo lukion aiemmassa Tunteellinen kone -musikaalissa kuten Tarri. Silloin hän pääsi näyttelemään ja esiintymään lavalla. Hän vertaa näitä kahta melko erilaistakin kokemusta.

”Tää kokemus on paljon luovempi. Nyt me ollaan tehty paljon sovitus- ja sävellystyötä meidän säveltäjän kanssa ja tehty niin kuin sitä musiikkia yhdessä.”

Salonen soittaa sekä akustista että sähkökitaraa. Hän toteaa, että itsensä haastaminen ja uudenlaisen musiikin soittaminen on ollut mukavaa.

”Mun mielestä meillä on hyvä ryhmä tossa”, Salonen kehaisee bändiä.

Sairo soittaa rumpuja ja perkussioita. Musikaalibändissä on hänen mukaansa ollut paljon hommaa, mutta on se myös palkitsevaa. Hän lähtikin mukaan musikaalin bändiin, koska oli kuullut muilta musiikkilinjalaisilta, että se oli yksi hienoimmista kokemuksista lukiovuosilta.

Musikaali onkin selkeästi alkanut saamaan muotoaan

ja opiskelijoista sen näkeminen on todella hienoa.

”Pikkuhiljaa huomaa, että pienistä paloista muodostuu isompi kokonaisuus. Se on ollut mielenkiintoista nähdä, kuinka se on siitä kasvanut ja kohta meillä on kasassa kokonainen esitys”, Joutsen iloitsee.

”Varsinkin viime viikkoina ollut tosi palkitsevaa, kun on nähnyt kokonaisuuden tulevan yhteen”, Sairokin hehkuttaa.

Kysyimme lisäksi opiskelijoiden lempijuttuja musikaalista.

”Se on samalla mun lempikohta ja inhokikohta. Mutta se on tää, kun Turpeinen sanoo joka väliin ”ei mulla oo tapana itseäni kehuskella, mutta näin pistepörssin ykkösenä”. Mä vihaan sitä, mutta se on samalla ihan tosi viihdyttävää. Toinen: Kokedama-biisi. Se on tosi hieno”, Tarri pohtii.

”Mun mielestä se heti alku, kun se menee suoraan isosti siihen. Päästään semmoiseen tiettyyn tunnelmaan. Mun mielestä se on tosi hyvin kirjoitettu”, Salonen sanoo.

”No tässä on kyllä jotain tiettyjä kohtauksia, jotka on ihan huippuja. Nyt kun on nähnyt tavallaan sen bändin ja näyttelyn yhteistyö, varsinkin eka puoliaika. Se on ollut tosi hienoa nähdä”, kertoo Sairo.

”Mun lempikohtaus on luolamiesbaarin karaokekohtaus”, Joutsen naurahtaa.

”Mul on myös karaokekohtaus”, Salopino komppaa.

”Se on ehkä lemppari, koska siinä näkyy se yhteishenki ja se tehdään yhdessä ja siinä on erittäin hyvä biisi, mitä lauletaan, niin se on hieno”, Joutsen vielä tuumii.

Miltä kuulostaisi lukupiknik tai kirjapuffetti? Lasten ja nuorten lukemiseen panostetaan Kangasalla monipuolisesti

Teksti: Annika Pihlaja, kirjastonhoitaja

Haluaisitko lähteä Västäräkin lukumatkalle, täyttää luku-bingoa tai kuulla uusia kirjavinkkejä? Esimerkiksi tällaisia innostavia vaihtoehtoja on tarjolla Kangasalan koulujen oppilaille osana kaupungissamme tehtävää monipuolista työtä lukutaidon ja lukuinnostuksen kasvattamiseksi.

Kangasalla on jo pitkään keskitytty lukemisen edistämiseen ja se näkyy koulujen ja päiväkotien arjessa monin tavoin. Kaupunkiimme on palkattu Suomen ensimmäiset yläkoulujen lukutaito-opettajat, joista Pirjo Laatikainen jatkaa urauurtavaa työtään edelleen Björkvistin säätiön stipendirahastosta myönnettyllä avustuksella. Kouluissa ja varhaiskasvatuksessa on järjestetty lukemisen teemaviikkoja, joihin kirjastokin on osallistunut tarjoamalla mahdollisuuksia tutustua uusiin kirjoihin vaikkapa kirjavinkkauksilla tai kirjapuffeteissa. Opettajat hyödyntävät mielellään kirjaston kokoamia kirjapaketteja muun muassa lukupiirityöskentelyssä. Myös päiväkotiryhmille kootaan kirjoja toivotusta aiheesta. Osana kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelmaa yhdeksännen luokan oppilaat osallistuvat kirjailijavierailulle, joilla on kuultu esimerkiksi Terhi Ranne- laa ja Jyri Paretskoita.

Tänä vuonna lukutaito on valittu kaikkien Kangasalan koulujen yhteiseksi painopistealueeksi.

Tänä vuonna lukutaito on valittu kaikkien Kangasalan koulujen yhteiseksi painopistealueeksi.

Lukulähettiläs-opettajat vastaavat käytännön lukutaitotyöstä ja lukemisen teeman näkymisestä omalla koulullaan. Joillain kouluilla on innokkaita oppilaita lukuagentteina ja lukujärjestykseen on lisätty lukuvälkkiä, on saatu kirjailijavieraita tai pidetty lukemisaiheisia aamunavauksia.

Kangasala on aktiivinen lukutaitoasioissa myös seudullisesti, sillä vedämme jo kolmatta vuotta seitsemän Pirkanmaan kunnan yhteistä lukutaitoverkostoa, joka on saanut Opetushallituksen hankerahoitusta. Nykyinen hanke on nimeltään Lukuinto lentoon Pirkanmaalla ja verkoston koordinaattorina toimii opettaja Jessica Taipale Vatialan koulusta. Kohderyhmänä on erityisesti esi- ja alkuopetus, mutta hankkeen kautta on tuotettu esimerkiksi lukuvideo, jota voi katsoa myös isompien koululaisten kanssa. Videolla eri ihmiset eskarilaisesta tunnettuun TikTok-kasvoon kertovat lempilukupaikastaan ja lempikirjoistaan. Hankkeessa toteutetaan tänä syksynä jo neljättä kertaa Västäräkin lukumatka, jossa ryhmät lennättävät lukemalla Pirkanmaan

maakuntalintuja västäräkkejä Afrikkaan talvehtimaan ja keväällä taas takaisin. Osallistujat ovat saaneet matkan varrella erilaisia innostavia vinkkejä sekä videoterveisistä kirjailijoilta, kuten Silja Sillanpäältä ja Roope Lipastilta. Ahkerat lukijaryhmät ovat saaneet kirjepalkintoja.

Aikuisille on hankkeen puitteissa järjestetty koulutuksia, muun muassa tänä syksynä kolmatta kertaa toteutettu Lu-kuinnon päivä. Kangasala-taloon kokoontui noin 70 opettajaa ja kirjastoammattilaista hankekunnista saamaan uusia ideoita ja vaihtamaan ajatuksia lukemiseen liittyvistä aiheista. Luentojen lisäksi päivään sisältyi työpajoja muun muassa sanataiteesta ja lukupiirien toteuttamisesta. Verkostoituminen mahdollistaa hyvien ideoiden hyödyntämisen yli kuntarajojen, ja vinkkien jakamisen tueksi on rakennettu myös verkkosivusto.

Kuten muissakin Suomen kunnissa, Kangasallakin laaditaan parhaillaan omaa lukutaitotyön asiakirjaa valtakunnallisen lukutaitostrategian pohjalta. Tarkoitus on nostaa esiin kaupungissa tehtävää monipuolista lukutaitotyötä, josta hyötyvät kaikki asukkaat vauvasta vaariin. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa kaikkia yksiköitä ohjaavat samat suuntaviivat. Lukutaito on tärkeä kansalaistaito jokaiselle kaupunkilaiselle! Jokainen aikuinen voi osaltaan ylläpitää myönteistä lukupuhetta ja näyttää esimerkkiä tarttumalla itse kirjaan. Mitä sinä lukisit seuraavaksi?

Arkiston aarteita, osa 6

Teksti: Leena Rajamäki, tiedonhallintasihteeri

Ilmoittauduin Kangastuksen päätoimittajalle jatkamaan useamman vuoden uinunutta juttusarjaa arkiston aarteista. Aiemmissa osissa Annu Harju on kertonut työhuoneen kaapista löytyneistä vaakunasormuksista, käyttötarkoitukseltaan tuntemattomasta vanhasta laitteesta, järjestölehdistä ja 1950-luvun rättikankaasta. Maija Honkonen kertoi omassa artikkelissaan puolestaan Kunnanvirasto 1:n arkistossa olevasta nahkasalkusta, joka kuului jo keskuudestamme poistuneelle sotaveteraanille.

Vaikka kaupungin arkistot sisältävät suuren määrän korvaamattomia aarteita kaupungin koko historian ajalta, idea tähän omaan juttuuni sai alkunsa samankaltaisesta, työssäni vastaan tulleesta varsinaiseen arkistoon kuulumattomasta esineestä. Hyllyjen sisällön siirron yhteydessä nimittäin Kunnanvirasto 1:n arkiston ylähyllyn nurkasta löytyi kirkkaan oranssinen pahvikotelo täynnä joulukortteja.

Hyllyjen sisällön siirron yhteydessä nimittäin Kunnanvirasto 1:n arkiston ylähyllyn nurkasta löytyi kirkkaan oranssinen pahvikotelo täynnä joulukortteja.

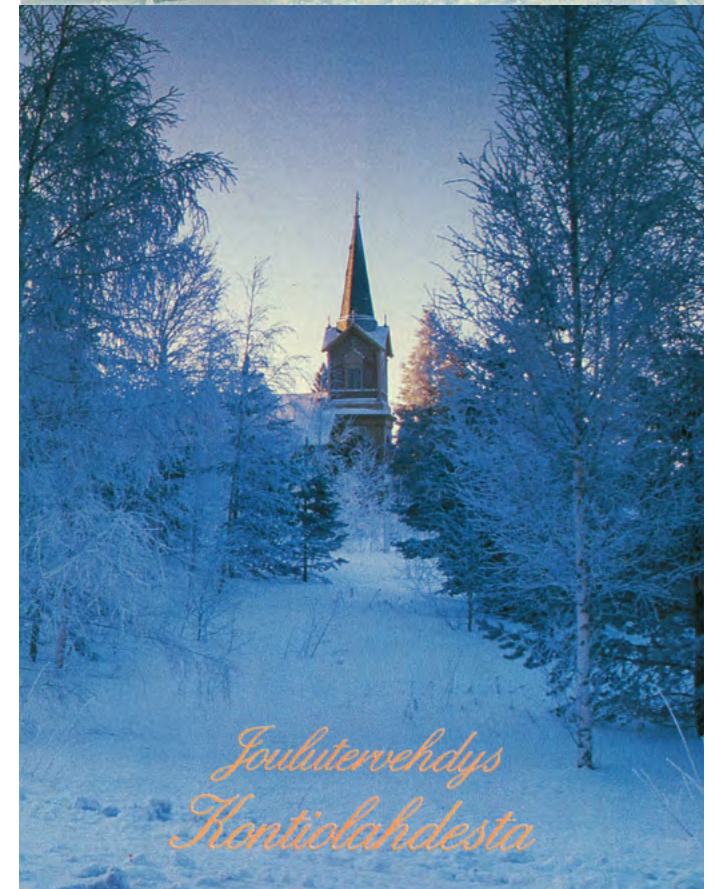
Tarkempi tutkimus paljasti, että kortit ovat vuodelta 1985 ja osoitettu joko Kangasalan kunnalle tai kunnanjohtajalle. Kortteja ovat lähettäneet esimerkiksi paikalliset yritykset, yhdistykset, lähialueiden kunnat ja yksittäiset kuntalaiset. Ei ole varmaa onko tässä kaikki kunnalle tuona vuonna saapuneet kortit, mutta ne ovat mielenkiintoinen ajankuva melkein neljänkymmenen vuoden takaa.

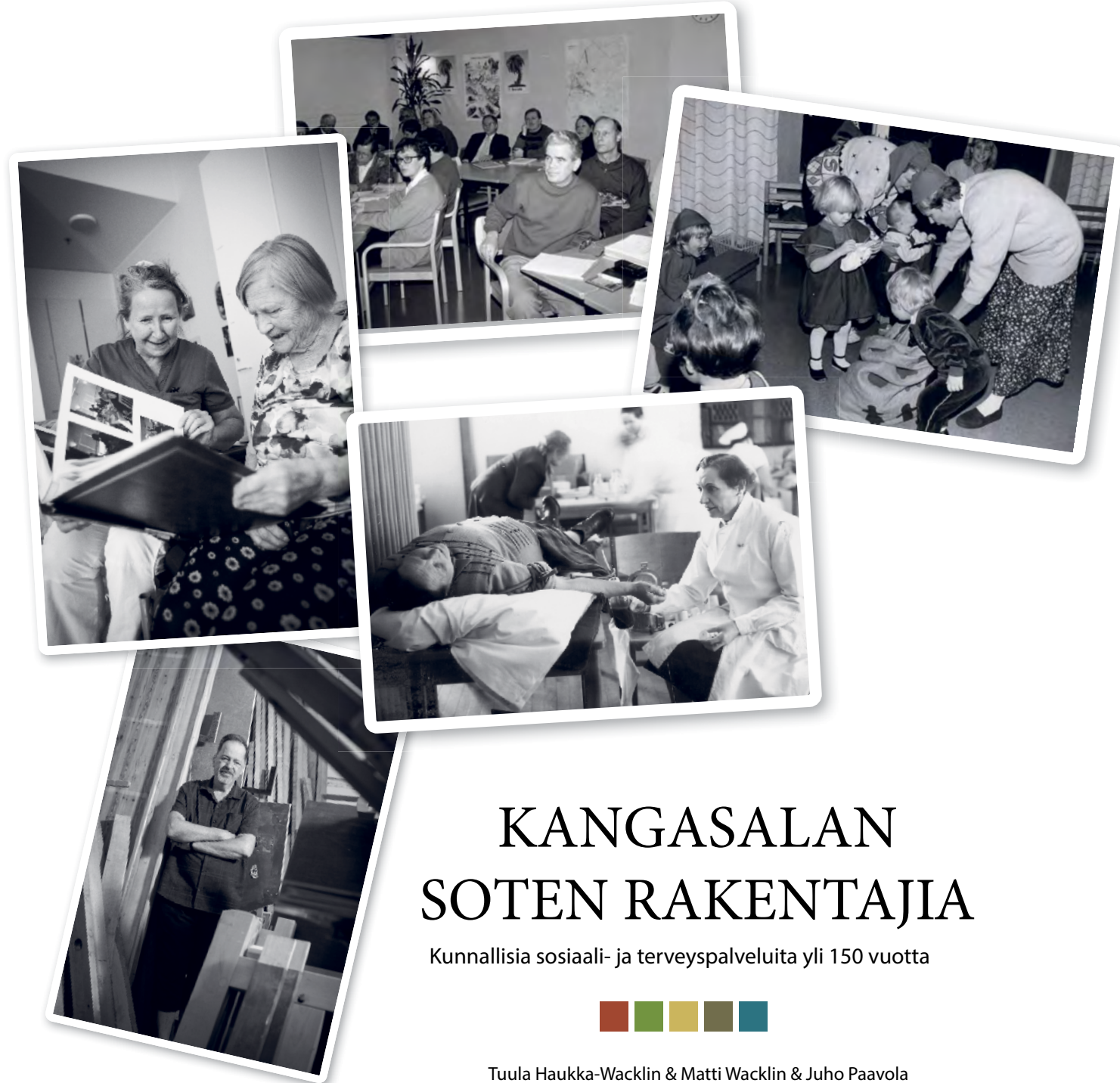
Suosikkejani näistä ovat Pirkkalan kunnan rakennustarkastuksen itse piirretty kortti, jossa toivotetaan iloista joulua ja rakentavaa uutta vuotta, Vehoniemen automuseon vuoden 1924 Rugby Touring -autoa esittävä kortti sekä Oriveden kunnanhallituksen hillityn tyylikäs harmaa kortti, joka esittää kaunista paikallista talvimaisemaa. Kauimpaa

saapunut kortti on varmasti färsaarelaisen Eiði kunnan joulukortti.

Kotelossa on parisen sataa korttia. Oman työurani aikana Kangasalla ei ole kortteja saapunut lähimainkaan näin paljon, edes digitaalisessa muodossa. Postin mukaan joulukortteja lähetettiin huippuvuosina, eli 1995–2009, vuosittain yli 50 miljoonaa kappaletta. Ajat ovat kuitenkin muuttuneet, ja muun muassa digitalisaation vuoksi vuonna 2023 kortteja lähetettiin enää 12 miljoonaa kappaletta. Kunnatkin ovat pääosin luopuneet perinteisistä joulukortteista ja useat kunnat julkaisevat verkkosivuillaan joulu-tervehdyksen kortin sijaan ja lahjoittavat joulukorttivarat hyväntekeväisyyteen. Joulukorttiperinne jatkuu kuitenkin niin, että Kangasala osallistuu muiden kuntien joukossa vuosittain valtakunnalliseen Joulupostia ikäihmisille -kampanjaan.

KANGASALAN SOTEN RAKENTAJIA

Kunnallisia sosiaali- ja terveyspalveluita yli 150 vuotta

Tuula Haukka-Wacklin & Matti Wacklin & Juho Paavola

Kangasalan sosiaali- ja terveys- palveluiden historiikki valmistunut

Teksti: Leena Rajamäki, tiedonhallintasihteeri ja Annamari Nikara-Nummi, kirjastopalvelujohtaja

Kun vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyi Kangasalan kaupungilta Pirkanmaan hyvinvointialueelle, halusi Kangasalan kaupunki kunnioittaa päätyttyä työtä tässä historiallisessa taitekohdassa. Sosiaali- ja terveyspalvelujen paikallishistoria päätettiin koota kirjoihin ja kansiin omaan historiikkiinsa. Kirjalla haluttiin nostaa esiin sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen jatkumo ja antaa ääni niin työntekijöille, asiakkaille kuin luottamushenkilöillekin.

Kirjalla haluttiin nostaa esiin sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen jatkumo ja antaa ääni niin työntekijöille, asiakkaille kuin luottamushenkilöillekin.

Historiikin toimituskunnan ensimmäinen kokous pidettiin vuoden 2023 maaliskuussa ja viimeinen tämän vuoden syyskuussa. Toimituskuntaan valittiin jäsenet niin, että he toivat mukaan laajaa osaamista koskien sosiaali- ja terveyspalvelujen eri puolia, alan kehityskulkuja eri aikoina, sekä johdon ja luottamushenkilöiden näkökulmat. Toimituskunnan jäsenet olivat Oskari Auvinen (pj.), Kirsti Anttila, Raija Harju, Mauri Jussila, Marika Lanne, Anna-Liisa Ojala ja Seppo Ojala. Toimituskuntaan kuuluvat lisäksi vapaa-aikajohtaja Marke Vornanen, kirjastopalvelujohtaja Annamari Nikara-Nummi sekä tiedonhallintasihteeri Leena Rajamäki.

Toimituskunta valitsi historiikin kirjoittajiksi kesäkuussa 2023 toimittaja ja kirjailija FM Matti Wacklinin ja YTL Tuula Haukka-Wacklinin. Matti Wacklin on kirjoittanut lukuisia Tamperetta ja Pirkanmaata käsitteleviä historiikkeja ja Tuula Haukka-Wacklinilla on puolestaan sosiaali- ja terveysalan koulutus, ja hän on kirjoittanut sosiaali- ja terveysalaan liittyviä artikkeleita sekä historiikkeja yhdessä Matti Wacklinin kanssa. Huhtikuussa 2024 kirjan taittajaksi valittiin Juho Paavola, joka on myös käsitellyt kaikki kirjan eri lähteistä kerätyt kuvat ja ottanut kirjaan uusia kuvia.

Kirjan saattaminen ideasta kaikkien luettavaksi on ollut mielenkiintoinen ja opettavainen kokemus - eikä kokouksista puuttunut hauskuuskaan!

Kangasalan soten rakentajia. Kunnallisia sosiaali- ja terveyspalveluita yli 150 vuotta -teoksen julkistamistilaisuus järjestettiin Kangasala-talossa tiistaina 26.11.2024. Kutsuvieraat edustivat kolme tasoa: kangasalalainen, pirkanmaalainen ja valtakunnallinen. Paikalla kuultiin muun muassa sosiaali- ja terveysministeriön tervehdys, toimituskunnan puheenjohtajan taustoitus kirjan teolle, kirjoittajien tarina sotehistoriikin kirjoittamisesta, Raija Harjun tarina sote-ajalta ja Lauluhytje Valkean kaksi esitystä. Tilaisuus päättyi kahvitukseen lämpiössä.

Teos on tarinallinen tietokirja, joka sisältää lähes viidenkymmenen haastattelun avulla kerättyjä tarinoita tai muistelmia, jotka kattavat noin 50 vuoden ajanjakson. Aiempi historia teokseen on kerätty muun muassa Kangasalla ilmestyneistä lehdistä sekä muista teoksista ja kaupungin omista vuosikertomuksista. Historiikki siis yhdistää tarinat ja historialliset faktat. Historiikki jakautuu viiteen alalukuun, jotka ovat Terveystieteidenhuolto, Sosiaalipalvelut, Päivähoito, Vanhuspalvelut ja Johtaminen. Historiikki kertoo palveluiden uudistamisesta ja kehittämisestä, ja nostaa keskiöön ne ihmiset, jotka ovat käyttäneet palveluita ja he, jotka ovat kehittäneet ja toteuttaneet niitä.

Suosittellemme lämpimästi tutustumaan mielenkiintoiseen ja elämänmakuiseen teokseen. Kirja on saatavilla mm. Kangasalan kirjastoista.

Kuinka M365 Copilot muuttaa työskentelytapamme

Teksti: Outi Koivisto, kehittämispäällikkö, yhteistyössä Copilotin kanssa

Kello on kahdeksan aamulla ja istut työpöytäsi ääressä, kahvikuppi höyryää vieressäsi. Avaat sähköpostisi ja ensimmäinen viesti kiinnittää heti huomiosi. Sinua pyydetään luomaan kattava PowerPoint-esitys tärkeää palaveria varten – ja se pitäisi olla valmis jo tänään. Tunnet pienen panniikin hiipivän mieleesi, mutta sitten muistat, että sinulla on uusi salainen ase: M365 Copilot.

Avaat PowerPointissa tekoälyavustajasi M365 Copilotin ja tunnet helpotuksen aaltoavan lävitse. Syötät tarvittavat tiedot sähköpostista: esityksen aiheen, kohderyhmän ja tärkeimmät teemat, jotka sen tulisi kattaa. Copilot alkaa välittömästi luoda alustavaa esitystä ja tarjoaa erilaisia pohjia ja teemoja. Valitset sopivan ja hyväksyt ehdotukset nopeasti.

Esityksen runko on valmiina ja alat lisätä yksityiskohtia. Copilot auttaa sinua lisäämään kuvia, kaavioita ja infograafeja. Se myös ehdottaa lisätietoja ja taustamateriaaleja. Copilotin avulla viestistä tulee ytimekäs ja vaikuttava. Esitys valmistuu hyvisä ajoin ennen määräaikaa, jolloin voit viimeistellä sen rauhassa.

M365 Copilot on mullistanut tavan, jolla suhtaudumme työtehtäviimme.

M365 Copilot on mullistanut tavan, jolla suhtaudumme työtehtäviimme. Se sallii keskittymisen olennaiseen ja tekee rutiinitehtävistä taustalla vaivattomasti hoituvia. Copilot tekee työpäivistä mukavampia ja tuloksellisempia, tehden siitä korvaamattoman osan modernia työskentelyä.

Tähän uuteen tapaan työskennellä olemme saaneet tutustua puolen vuoden ajan Tampereen kaupunkiseudulla käynnissä olevan M365 Copilot -pilotoinnin kautta. Pilotoinnin tavoitteena on hyödyntää Copilot for Microsoft 365

Pyysin Copilotia tekemään kuvan ”Tee kuva, jossa on Kangasalan harjumaaisema, puinen näkötorni, haukka sekä männy-
noksia ja nainen katsomassa kaukaisuuteen”.

-tekoälypohjaista tuottavuustyökalua ja parantaa henkilöstön työntekoa sekä tuottavuutta siirtämällä rutiinomaisia työtehtäviä tekoälyn suoritettavaksi.

Pilotoinnin aikana on havaittu, että eniten M365 Copilotia on hyödynnetty erityisesti chatissa, Outlookissa, Teamsissa ja Wordissa. Esimerkiksi Outlookissa Copilotin avulla on voitu automatisoida sähköpostien lajittelua, priorisointia ja jopa luonnosten kirjoittamista, mikä on vapauttanut merkittävästi aikaa tärkeämpiin tehtäviin. Teamsissa Copilot on ollut korvaamaton apu kokousten järjestämis-

sä, muistiinpanojen tekemisessä ja tehtävien seurannassa. Se on tarjonnut reaaliaikaisia ehdotuksia ja muistutuksia, jotka ovat parantaneet yhteistyötä ja tehneet kokouksista tuottavampia. Wordissa Copilot on puolestaan helpottanut raporttien, artikkelien ja muiden tekstien kirjoittamista, tarjoamalla sisältöehdotuksia, kielenhuoltoa ja jopa kokonaisia kappaleita, jotka soveltuvat käyttäjän tarpeisiin.

Näiden sovellusten kautta Copilot on osoittanut potentiaalinsa tehdä arkipäiväisistä työtehtävistä sujuvampia ja vähemmän aikaa vieviä, mikä on antanut työntekijöille enemmän aikaa keskittyä luovaan ja strategiseen työhön.

Mutta entä jos en ole mukana M365 Copilot -pilotoinnissa?

Onneksi on olemassa useita vaihtoehtoisia tapoja hyödyntää tekoälyä työssäsi ilmaiseksi. Esimerkiksi Google tarjoaa tehokkaita työkaluja, kuten Google Docs ja Google Sheets, joissa on sisäänrakennettuja tekoälyominaisuuksia. Näiden avulla voit luoda ja muokata asiakirjoja sekä taulukoita nopeasti ja tehokkaasti, ja ne tarjoavat myös sisältöehdotuksia sekä kielioppi- ja oikeinkirjoitus-

korjauksia. Toinen erinomainen vaihtoehto on OpenAI:n ChatGPT, jonka avulla voit saada apua tekstien kirjoittamiseen ja ideointiin. ChatGPT voi tarjota luonnoksia, vastauksia ja jopa kokonaisia kappaleita, jotka auttavat sinua saamaan työn valmiiksi nopeammin ja laadukkaammin.

Kannattaa myös tutkia erilaisia projektinhallinta-alustoja, kuten Trello, joka tarjoaa tekoälyominaisuuksia tehtävien hallintaan ja tiimityön tehostamiseen. Tämän kaltaisten työkalujen avulla voit pitää projektisi ajan tasalla ja varmistaa, että kaikki tiimisi jäsenet ovat tietoisia tehtävistään ja määräajoistaan.

Miten hyödyntää tekoälyä turvallisesti ja tehokkaasti?

Vaikka tekoäly tarjoaa monia etuja ja parantaa työnteon tehokkuutta, on tärkeää muistaa, että sen käyttö vaatii selkeitä ohjeistuksia ja sääntöjä organisaatioissa. Tekoälyllä on valtavasti potentiaalia, mutta ilman asianmukaista ohjeistusta sen käyttöön liittyy myös riskejä.

Ensinnäkin, organisaation tulee määritellä, millaisissa tehtävissä tekoälyä voidaan hyödyntää ja missä tilanteissa ihmisen asiantuntemusta tarvitaan. Tämä auttaa varmistamaan, että tekoälyä käytetään tehokkaasti ja tarkoitukseenmukaisesti.

Toiseksi, työntekijöille on tarjottava koulutusta tekoälyn käytöstä. On tärkeää, että kaikki ymmärtävät, miten tekoäly toimii ja miten sen tarjoamia työkaluja voidaan soveltaa käytännössä. Tämä lisää työntekijöiden luottamusta ja

Juttelin tovin Copilotin kanssa kesäpäivä Kangasalla laulun sanoista ja lopputulos oli tämä. Ensi lisäisi mökkejä ja laitureita. Kysyin, että onko sinun mielestäsi laulun sanoissa laitureista ja mökeistä? Pyyteli anteeksi ja ehdotti uusia kohtia, jotka hyväksyin ja tuli tällainen komea taidetos

osaamista, mikä puolestaan parantaa koko organisaation tuottavuutta.

Kolmanneksi, tietosuoja ja eettiset kysymykset on otettava huomioon. Tekoälyn käyttöön liittyy usein suurten tietomassojen käsittely, ja on tärkeää varmistaa, että nämä tiedot käsitellään turvallisesti ja luottamuksellisesti. Organisaatioiden on luotava selkeät käytännöt ja periaatteet, joiden avulla varmistetaan, että tekoälyä käytetään eettisesti ja vastuullisesti.

Lopuksi, jatkuva seuranta ja arviointi ovat avainasemassa. Tekoälyn käyttöä on seurattava ja sen vaikutuksia arvioitava säännöllisesti, jotta voidaan tehdä tarvittavia muutoksia ja parannuksia. Tämä auttaa varmistamaan, että tekoäly tuottaa parhaan mahdollisen hyödyn organisaatiolle ja sen työntekijöille.

Näiden ohjeistusten avulla organisaatiot voivat hyödyntää tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia turvallisesti ja tehokkaasti, samalla varmistamalla, että työntekijät tuntevat olonsa varmaksi ja tuetuksi uuden teknologian käyttöönotossa. Näin tekoälystä tulee voimavara, joka ei ainoastaan tehosta työntekoa, vaan myös inspiroi ja innostaa työntekijöitä saavuttamaan uusia korkeuksia.

TERVETULOA KANGASALAN JOULUKYLÄÄN!

Joulukylä avoinna

la 30.11. klo 12-16
su 1.12. klo 12-16

la 7.12. klo 12-16
su 8.12. klo 12-16

pe 13.12. klo 16-19
la 14.12. klo 12-16
su 15.12. klo 12-16

pe 20.12. klo 16-19
la 21.12. klo 12-16
su 22.12. klo 12-16

Joulukylän löydät Kangasala-talon edustalta
osoitteesta Kuohunharjuntie 6, 36200 Kangasala

Kangasala